

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 v spravi prejemov mesečno . . 1-70
 == Sobotna izdaja: ==
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

== Ilustrati: ==
 Enostolpna petlitvrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15
 za trikrat " 13
 za večkrat primeren popust.
 Poručna oznaka, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna petlitvrsta po 2) vin.
 == Poslano: ==
 enostolpna petlitvrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 pošne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Nova ruska ofenziva. — Rusi zasedli Jaslo in Krosno. — Velik boj ob reki Rope. — Ruski car na bojišču. — Nemci 40 km. pred Varšavo. — Naši osvojili uszoški prelaz.

Krvavemu borenju tudi božični prazniki niso prinesli odmora. Tisti, ki so pričakovali, da bodo pravoslavni spoštovali naš Božič, so se bridko varali. Ravno na sveti večer in celo sveto noč so Rusi, kakor nalašč, s podvojeno silovitostjo napadali naše čete, ki so se v teh bojih hrabro držale. Na sveti večer so grmeli topovi, cvrčali šrapneli in delovali bajoneti kakor ob navadnih dneh tega velikanskega boja.

Zelo važno je poročilo o bojih v Galiciji. Medtem, ko se naš položaj ob spodnjem Dunajcu ni izpremenil, je imela silna ruska ofenziva uspeh, da so Rusi zopet prišli v posest kotlin pri Krosnem in Jaslem. Dne 17. decembra so bili Rusi vrženi iz svojih postojank na črti Krosno—Zakliczy. Dne 20. decembra so se vršili hudi boji na fronti Krosno—Tuchow, naslednji dan so Rusi prešli v ofenzivo. Dne 21. decembra je poročal generalni štab, da so se Rusi v Galiciji z zelo močnimi silami zopet postavili v boj. Na sveti večer in v sveti noč so Rusi s svojimi silnimi napadi prišli naše čete, da so se nekoliko umaknile. Nasprotno so pa naši zavzeli prelaz Uszok in potisnili Ruse proti isku, kar je za naš položaj zelo važno.

Za nas je posebno zanimiv veliki boj pri reki Rope, ki se je vršil 15. decembra. V tem boju je bil 27. domobranski pešpolk. Podrobnih poročil o tem boju še ni.

Nemški listi poročajo, da je bil pravzaprav ruski namen, udreti na Češko, — čeprav so v Parizu z nepotnostjo pričakovali prodiranja proti Berlinu. Pritisnili so na Krakov z vso silo, da bi odrezali zvezo med nemškimi in avstrijskimi četami. Avstrijske čete so nameravale potisniti v ofenzivo do Donave in pri tem zasesti Češko, ki je jako bogata dežela. No, doslej se je ta ruski namen ponesrečil.

Na severnem Poljskem so Nemci napredovali. Nemške čete stoje sedaj na desnem bregu Bzure, nekaj kilometrov južno od Sohačeva. V posesti imajo prehode čez reko Pisia (desni dotok Bzure) in bodo najbrže bombardirali Sohačev. Prednje nemške čete so le še 40 km oddaljene od Varšave. Nemci se imajo za svoje uspehe v veliki meri zahvaliti železniškemu omrežju. Nekateri nemški listi celo imenujejo nemško zmago železniško zmago. Iz tega se vidi, kako velikega strateškega pomena so železnice in v bodoče se bo gotovo po vseh državah gledalo na to, da se, posebno v obmejnih krajih, železniško omrežje čim bolj zgosti.

BOJI V KARPATIH. — USPEHI NAŠE ARMADE OB NIDI, — VELIKO ŠTEVILO VOJNIH UJETNIKOV.

Dunaj, 24. decembra. (Kor. urad.) Uradno se razglša: V gornji dolini reke Nagy Ag pri Ökörmezö boji stoje. V obrečju Latorcze so naše čete včeraj odbile več napadov z velikimi ruskimi izgubami in so razbile neko rusko baterijo pri Also-Vereczke.

V gornji dolini reke Ung napreduje naš napad polagoma proti gorskemu prelazu Uzso.

Dne 21. decembra smo v Karpatih ujeli 650 Rusov.

Boji ob znani gališki fronti še trajajo.

Ob spodnjem teku reke Nide so naše čete v boju dne 22. decembra ujele nad 2000 Rusov.

Na ozemlju pri Tomaszowu in ob rekah Rawka in Bzura se boji nadaljujejo.

Od 11. do 20. decembra smo v cellem ujeli 43.300 Rusov. V monarhiji se

nahaja dozdej že 200.000 vojnih ujetnikov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMCI ZOPET VZELI MLAWO. — ODBITI RUSKI NAPADI.

Berolin, 24. decembra. (Kor. urad.) Veliki glavni stan poroča: Naše čete so na črti Soldau—Neudenburg iznova pričele ofenzivo in vrgle po večdnev-
 nih bojih Ruse nazaj. Mlawo in ruske pozicije pri Mlawi so zopet v naših rokah. V teh bojih smo ujeli 1000 mož. Na ozemlju reke Bzura in Rawke so se razvili v meglenem vremenu, v katerem je artiljerija le malo prišla do veljave, na mnogih točkah srditi bajonetni boji. Ruske izgube so velike.

Na desnem bregu Pilice, v okolici jugovzhodno od Tomaszowa, so Rusi večkrat napadli, pa so jih avstrijsko-nemške čete s težkimi izgubami odbile. Dalje proti jugu je položaj nespremenjen.

Najvišje armadno vodstvo.

ODBITI NAPADI V KARPATIH. — RUSI POTISNjeni PROTI LISKU. — HUDI BOJI NA SVETI VEČER IN SVETO NOČ. — BOŽIČNI DAROVI IN NAŠA ARMADA.

Dunaj, 25. decembra. (Kor. urad.) Uradno se razglša: Na severovzhodnem bojišču so se včeraj nadaljevali na velikem delu fronte boji.

Naše čete v obrečju Nagy Aga in Latorcze so odbile več napadov s težkimi izgubami za Ruse.

V bližini gorskega prelaza Uszok smo zavzeli neko obmejno višino.

V Galiciji smo potisnili sovražnika naprej proti Lisku. Med Wislokom in Bialo pa je sovražnik nadaljeval boj ves dan, s posebno silo pa na sveti večer in sveto noč.

Ob Dunajcu in ob naši neizpremenjeni fronti na Rusko Poljskem so se deloma vršili artiljerijski boji, deloma pa je vladal mir.

Na severu in jugu se spominjajo naši vrli vojniki s hvalečnostjo domovine, ki je poslala tako bogate božične darove. Da je bila z velikimi darovi udeležena tudi preskrba v Nemčiji, smo toplo občutili kot nov dokaz iskrene skupnosti zavezniških armad.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NAŠE ČETE OSVOJILE USZOŠKI PRELAZ. — NOVA RUSKA OFENZIVA. — RUSI V JASLU IN KRASNEM.

Dunaj, 26. decembra. (Kor. urad.) Uradno se poroča:

26. decembra opoldne.

Včeraj so naše čete po štiridnev-
 nih junaških bojih osvojile uszoški prelaz.

V Galiciji so Rusi svojo pred nekaj dnevi začeto ofenzivo z močnimi silami nadaljevali in se zopet polastili kotline Jaslo in Krasno.

Položaj ob spodnjem Dunajcu in Nidi je neizpremenjen.

Južno od Tomaszowa je naš napad proti vzhodu pridobil tla.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

ODBITI RUSKI NAPADI. — USPEŠNA OFEZIVA ZAVEZNIŠKIH ČET.

Berolin, 26. decembra. Ruski napadi na naše postojanke pri Loetzeniu so bili odbiti, 1000 Rusov je ostalo v naših rokah.

Na severnem Poljskem severno od Visle je ostal položaj neizpremenjen.

Južno od Visle je naš napad južno od Bzura napredoval.

Na desnem bregu reke Pilica južnovzhodno od Tomaszowa je imela naša ofenziva uspeh.

Dalje južno je položaj neizpremenjen.

Najvišje armadno vodstvo.

NEMŠKI USPEHI NA POLJSKEM.

Berolin, 27. decembra. Uradno: Na vzhodnem in zahodnem Pruskem ni nobene izpremembe.

Na Poljskem so naši napadi ob Bzuri in Rawki počasi napredovali.

Južnovzhodno od Tomaszowa se je ofenziva uspešno nadaljevala.

Ruski napadi iz južne smeri na Inowlodz so bili s težkimi izgubami za Ruse odbiti.

Najvišje armadno vodstvo.

POLOŽAJ V KARPATIH NEIZPREMENJEN. — NAŠE ČETE SO SE V PREDKARPATSKEM OZEMLJU POMAKNILE NEKOLIKO NAZAJ. — NADALJNI BOJI.

Dunaj, 27. decembra. (Kor. urad.) Uradno se razglša: 27. decembra opoldne.

Položaj v Karpatih je neizpremenjen.

Vsled ruske ofenzive med Rymnowom in Tuchowom so se naše čete v predkarpatskem ozemlju pomaknile nekoliko nazaj.

Sovražni napadi ob spodnjem Dunajcu in ob spodnji Nidi so se izjalovili.

Boji v ozemlju pri Tomaszowu še trajajo.

BOŽIČ V KRAKOVU.

Krakov, 24. decembra popoldne.

Krakov je imel po krvavih bojih okoli mesta še dosti mirne in vesele božične praznike. Dne 23. decembra jutraj so se parkrat oglašili naši najtežji trdnjavski topovi, — Krakovčani jim pravijo »debeli strici«, a to je bilo le mimogrede. Dne 24. decembra ni bilo slišati topov.

Povsod so se pripravljali za praznike. Na krakovskih trgih je bilo zelo živahno. Na trgu je bilo nekoliko božičnih drevesc, a so bila takoj razprodana. Na osebnem kolodvoru je zelo veliko gibanje; vsi vlaki so prenapolnjeni.

Protj Dunaju vozila vsak dan dva osebna vlaka. Železniška zveza proti vzhodu je obnovljena že do Biadolyn (med Bochnio in Tarnovom, 61 km od Krakova, 17 km pred Tarnovom). Kolodvor v Slotvini (51 km od Krakova proti Tarnovu, 27 km pred Tarnovom) in Biadolynah ni nič poškodovan. Ob Dunajcu pri Tarnovu pa še besni hud boj. V kratkem se bo obnovil osebni promet do Bochnie; sedaj vozijo samo še vojaški vlaki.

V vseh vojaških bolnišnicah so se vršile prirčne božičnice. Krakovske dame in redovnice so pod protekcijo soproge generala Kuka za vsakega ranjenega in bolnega vojaka pripravile primeren dar. Tudi ruskih ranjencev niso pozabile.

Od vzhoda in severa pa prihajajo novi božični gosti, kakršnih Krakov že dolgo ni videl. Med ujetniki je znatno število Poljakov iz Ruske Poljske. Ujeti Poljaki so veseli, da bodo božične praznike preživeli v duhovnem središču vse Poljske.

GRMENJE KRAKOVSKIH TOPOV.

Cenzurirana »Nowa Reforma« (Krakov) piše: Danes, dne 23. decembra, so se med 6. in 9. uro zjutraj po par tednih zopet ponovno oglašali naši trdnjavski topovi. Slišali smo vrsto krepkih strelav, ki pa niso nikogar vznemirili. Gotovo je eden izmed naših »debelih stricav« (»grubih vujaškav«) nagajal našim sovražnikom.

GANLJIVA DEMONSTRACIJA V KRAKOVU. — RUSKI VOJAKI DEMONSTRIRAJO ZA POLJSKO.

»Gazeta Krakowska« dne 23. decembra piše: Včeraj popoldne je bilo krakovsko občinstvo v Grodzki ulici priča pretresljivega prizora. Avstrijski vojniki spremljajo četo ruskih ujetnikov, ujetih zadnje

dni v zahodni Galiciji. Med radovedno množico je bila skupina krakovskih dijakov, ki so ujetnike vprašali: »Ali ste Poljaki?« Ujetniki pritrdijo. Dijaki zakličejo: »Živela Poljska (Niech żyje Polska)!« Ujetniki-Poljaki dvignejo kape ter prav od srca zakličejo: »Živela Poljska!« in zapojejo narodno poljsko himno. Občinstvo je ostrmel. Vse je ginjeno poslušalo, ko so ujetniki-Poljaki peli: »Domovino, svobodo, vrni nam, o Bog!«

RUSKI UJETNIKI V KRAKOVU.

»Nowa Reforma« (Krakov, 23. decembra) piše: Skozi Krakov korakajo noč in dan čete ruskih ujetnikov iz Ruske Poljske in iz Galicije. Včeraj (22. decembra) so prignali iz Ruske Poljske več ujetniških čet, skupno okoli 3000 mož; za četami je bilo, kakor ponavadi, nekoliko voz ranjenih in bolnih ujetnikov. Na Matejkovem trgu smo od blizu opazovali eno četo ujetnikov ter med njimi opazili vojake najrazličnejših pehotnih polkov; vmes so bili Čerkesi in par kozakov, ki so sicer med ujetniki zelo redki. Zlasti nas je zanimala postava malega, kvečjemu 16 letnega dečka in postava nekega ruskega dijaka v lahki obleki brez plašča. Vmes je bilo precejšnje število častnikov, med njimi en Čerkes. Na Matejkovem trgu so z velikim zanimanjem gledali spomeniki poljskega kralja Jagela in povpraševali: »Čto eto za car« (kateri car je to)? Stvar se jim je pojasnila. Vojna uprava je ujetnike za sedaj zbrala v eni največjih krakovskih vojašnic.

Med ujetniki je korakala mlada ruska žena v civilni obleki. Pravijo, da je zarotnica ujetega častnika, s katerim je korakala. Navzela se je popolnoma vojaških manir ter pila vodko iz steklenic in kadila cigare kakor star huzar. Rusi se sploh radi trumoma udajajo zaradi lakote in mraza. Nekateri ujetniki so skoraj bosi.

RUSKI POLLEP PO KRAKOVU.

Peterburški dopisnik »Daily Maila«, Hamilton Fyfe, piše, da so se Rusi pred vsem umaknili, ker se je nahajalo ozemlje za rusko vojno črto v nepopisno slabem stanju. Med Lowiczem in flowom se razteza močvirje. Težaven je zato dovoz streliva in rezerv. Rusi imajo zdaj pri Sohačzewu izborno obrambno črto. Nahajajo se za Bzuro. Ruska bojna črta se razteza od Visle ob vzhodnem bregu Bzura do njenega izliva v Rawko, od tam ob Rawki do Rawe in od Rawe južno proti Opočunu. Dopisnik priznava, da je nesmiselno trditi, češ, da so Rusi izbrali to bojno črto prostovoljno, a res je, da predstavlja ta črta strateško izboljšanje. Nemci in Avstrijci nameravajo, kakor trdi dopisnik, oslabiliti ruski pritisk na Krakov in čuvati Šlezijo in Ogrsko pred napadi. Svoj smoter izkušajo doseči z bojem južnovzhodno od Krakova in z ogroženjem Varšave. Rusi smatrajo kot svoj glavni smoter, da vzamejo Krakov in da tako zlomijo skupno postopanje nemških in avstro-ogrskih armad. Obramba Varšave je podrejena važnosti. Varšavo brani primoma ne velika sila, večina ruske armade je namenjena, da prodira proti Krakovu.

RUSI NE NAMERAVAJO OBLEGATI KRAKOVA.

»Morning Post« poroča iz Petrograda: Ruska armada je zopet prisiljena, da opusti svoj glavni strateški smoter in se vrne, da zasede notranjo obrambno črto pred Varšavo. Obramba bojne črte pred Varšavo zahteva, da se za zdaj opusti obleganje Krakova.

KAKO JE V GALICIJI.

Krakov, 26. decembra. »Gazeta Krakowska« poroča: Umikanje Rusov na Lupkovskem prelazu se nadaljuje. Ruske sile, ki so bile zelo močno prizadete od naših čet, se koncentrirajo na črti Baligrod (južno od Liska) — Lisko — Lukawica, kakor tudi na črti Sanok—Posada, Olehowska — Ustrzyki. Boji na Lupkovskem prelazu so bili zelo hudi in so segali skoro do Sanoka. Kraj Posada Olehowska, ob Sani nedaleč od Sanoka, je bil pozorišče velikega ruskega poraza. Kraj sam, kakor tudi sosednje vasi, so v plamenu. Pri Smolniku pred prelazom Lupkow je padlo 2000 Rusov. Boji ob spodnjem Dunajcu se na-

daljujejo. Močne ruske čete se nahajajo v utrjenih postojankah nedaleč od kraja Plesna. Morilni ogenj naše artiljerije je v ruskih vrstah napravil prava opustošenja. Upati je, da bodo naše čete kmalu potisnile sovražnika iz tega kraja in vkorakale v Tarnow.

BOJI PRI TARNOWU.

»Gazeta Krakowska« 23. decembra piše: Danes se je po Krakovu raznesla novica, da danes že odide prvi vlak v Tarnow. A ta novica še ni potrjena. Pri Tarnowu se namreč že več dni bije ljut boj za posest mesta; v dveh ali treh dneh je pričakovati, da naše čete vkorakajo v mesto.

PRI TARNOWU.

»Gazeta Krakowska« poroča 25. t. m.: Situacija pri Tarnowu se splošno ni izpremenila. Razmočene ceste vsled neprestane deževja obtežujejo pohod naše vojske od zapada.

Dosedanji napadi avstrijske armade in legionarjev so povzročili opustošenja v ruskih vrstah.

Z gore Marcina so se Rusi umaknili, dasi je bila močno utrjena, in so tako na tej strani položaj olajšali, da v najbližjih dneh najbrže tja odide naša vojska.

RUSKI UJETNIKI V JOSEFOVEM.

»Pravo Lidu« poroča, da so zgradili pri mestu Josefovem na Češkem nad 70 lesenih barak za ruske ujetnike; v vsako izmed njih jih gre do 600. Neprestano je tu 20 do 30 tisoč Rusov, ki jih potem odpeljujejo v druge ujetniške tabore. Poročevalec sam je bil priča, ko so odvedli 1500 mož na Mostecko. Ob Labi postavljajo zanje kopališče, 36 kopalnic se zgotovi. Ujetniki so veseli, zabavajo se dobro in ob vsaki priliki uganjajo burke.

× × ×

RUSKI PORAZ V KARPATIH.

Budimpešta, 27. decembra. »Az Est« poroča: Naše čete so na sveti večer zavzele višino poleg prelaza Uszok in ujele veliko Rusov. Pri Vezerszallas smo sovražnika porazili. Rusi so se umaknili.

Budimpešta, 24. decembra. »Az Ujsagu« brzojavljajo iz unške doline: Potem, ko smo po dvakratnem jurišu osvojili Fenyés Völgy, se je naš napad razvil v smeri Ligetes-Hajos-Uszok in pridobivamo na tej fronti neprestano tla. Med Havaskősem in Viharosem, kjer stoje sprednje postojanke v unškem komitatu ležečih ruskih vojnih sil, se je začel sovražnik umikati. Rusi se trdovratno branijo, vendar morajo zapuščati postojanko za postojanko.

× × ×

NEMCI O RUSKEM UMIKANJU.

»Berliner Tageblatt« objavlja iz Lodza 19. t. m., na rojstni dan ruskega carja: Umikanje Rusov na celi črti, kateremu je sledila osvojitev močno zasedenih gričev severno od Lipingja, je bil beg in ne iz taktičnih razlogov odrejeno umikanje. Lowicz so zavzele naše čete, ki so stale vhodno od Lodza, so se umikale v neogroženi smeri proti Rawi. Pustile so veliko mrtvih, ranjenecv in ujetnikov. Potrdilo se je poročilo, da se je tudi umaknila četrta ruska armada pri Piotrkowu. Zdi se, da se umika sovražnik proti Varšavi, prej se pa še enkrat ali večkrat postavi v bran proti nemškim četam, ki so mu za petami.

Naše izgube so primeroma s sovražnikovimi izgubami malenkostne. Zadnji odpor v okolici Glombina in Bertolina, južno od Strijkowa in severovzhodno od Novosolna, je Ruse veliko stal.

Sedanja vojska je rešila poleg drugih vprašanj tudi vprašanje, s katerim so se že več let bavili znameniti taktiki. Uspehi v resnih slučajih so dokazali, da so se obnesli poizkusi v mirnih časih glede na sodelovanje težkih topov s pehoto. Reči se sme, da se je radi sodelovanja obeh orožij dosegla marsikatera zmagaja. Cesta od Lodza v Buzeziny, ki jo je v bitki pri Nowosolni na obeh straneh zasedla artiljerija, je strašno razstreljena.

RUSKI UMIKOVALNI BOJI.

Frankf. Ztg. poroča iz Milana: »Secolo« poroča (23. t. m.) iz Peterburga, da se bje bitka še ob levem bregu Visle, kakor tudi ob Bsuri in ob Rawki do Ride. Bitka je osobito silovita med Sochaczewem in Skierniewicem, kjer poizkušajo prodreti nemške čete do Varšave. Opustošenja na Poljskem ob Visli ni mogoče popisati. Živil prebivalstvu primanjkuje. V zahodni Galiciji se Rusi drže. Ob Dunajcu so napadli Avstriji in Nemci. Pri Przemyслу se je poizkušalo posadko osvoboditi. Izvedli so se tudi izpadi.

RUSI PRIZNAVAJO UMIKANJE.

Rotterdam, 26. decembra. Semkaj došla ruska poročila priznavajo, da so Rusi na Poljskem zapustili gotove postojanke in se umaknili v ugodnejše pozicije dalje proti vzhodu. Pred Varšavo so napravili močne poljske utrdbe, kjer upajo, da bodo zadržali Nemce.

VELIKI KNEZ NIKOLAJ O BOJIH NA POLJSKEM.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Krištijanije: Dopisnik »Daily Maila« v Petro-

gradu poroča: Pred enim tednom so nemške in avstro-ogrške čete napadale Ruse na treh straneh. Danes morejo napadati le še z ene strani. Položaj Rusov se je izdatno izboljšal. Veliki knez Nikolaj je brzojavil prokuratorju svete sinode, da bodo ruske armade sovražnika kmalu prisilile, da se umakne. Avstro-Ogrska ofenziva se je popolnoma ustavila, v Bukovini ni skoraj nobenega avstrijskega vojaka več. Nemci pa nadaljujejo neprestano svoje poizkuse, da bi prodrli ruske črte pred Varšavo in da bi prepodili Ruse izpred Krakova.

KAJ BO Z VARŠAVO?

Krakov, 26. decembra. »Nowa Reforma« poroča iz Varšave, da prebivalstvo trumoma beži proti vzhodu. Prepričani so, da bodo Nemci v najkrajšem času pričeli obstreljavati zunanje forte. Mnogi menijo, da bodo Rusi Varšavo izpraznili, da obvarujejo mesto pred grozotami obleganja. Številni Zeppelinji so povzročili nepopisno paniko. Iz Grodziska, Grojcyja in drugih kromaj par kilometrov od Varšave oddaljenih krajev so odstranili prebivalstvo. Sliši se že gromenje težkih nemških topov.

OBSIRNE POLJSKE UTRDBE KROG VARŠAVE.

Berolin, 24. decembra. Ruske vesti sedaj priznavajo, da so morale ruske čete »neke okraje« na Poljskem zapustiti ter se umakniti na »boljša mesta« dalje proti vzhodu. Na ozemlju pred Varšavo napravljajo obsirne poljske utrdbe, v katerih se upajo Rusi Nemcem uspešno upirati.

POLITIČNE OBLASTI BEŽE IZ VARŠAVE.

Dunaj, 25. decembra. Gubernijska in vse druge politične oblasti v Varšavi so se vsled nemškega prodiranja preselile v Vilno.

NEMŠKI ZRAKOPLOVI BOMBARDIRAJO VARŠAVO.

Dunaj, 25. decembra. Nemški zrakoplovci so vrgli na Varšavo 80 bomb. Cele vrste hiš so se podrele in pokopale pod sabo baje nad 1000 oseb.

POLJSKI UJETNIKI V VARŠAVI.

»Goniec Wielkopolski« poroča: Skozi Varšavo vodijo nemške ujetnike dalje v Rusijo. Med nemškimi vojaki je znatno število Poljakov. Poljskih ujetnikov v Varšavi je okoli 4000. Ruska vlada poljskim ujetnikom dovoljuje, da obiskujejo svoje znance in sorodnike v Varšavi.

× × ×

CAR NIKOLAJ NA BOJIŠČU.

Moskva, 26. decembra. (Kor. urad.) Car Nikolaj je sinoči odpotoval na fronto.

× × ×

KAKO SO SE RUSI PRIPRAVLJALI NA VOJNO.

Budimpešta, 26. decembra. Neki Budimpeštanec, ki je nazadnje delj časa živel v Varšavi, pripoveduje o vojnih pripravah Rusov sledeče: V Varšavi se je že zadnjo zimo 800 ruskih častnikov učilo madžarski. Ker tamošnji zavod Berlitz ni hotel prevzeti pouka, so poklicali z Ogrskega nekega Malorusa, ki je obvladal mažarski jezik. Ta učitelj je bival kot inženir v Varšavi in poučeval dan na dan častnike v madžarsčini.

× × ×

64 MEST V RUSIJI JE IZPREMENILO SVOJE IME.

V Petrograd je prišla vest, da je 64 mest svoje nemško ime izpremenilo v čisto rusko. Teptanje vsega, kar je nemško, je zdaj v Rusiji splošno. Ruski trgovci v Petrogradu so slavnostno sklenili, da ne bodo nikdar nič kupili iz nemških tovarov, tudi po vojni ne.

KIJEV POLJSKI.

»Wiedeński Kuryer Polski« piše, da ruska javnost očitno z dovoljenjem vlade silno koketira s poljskim ljudstvom. Listi prinašajo, da je bil v Kijevu po zgledu Petrograda in Moskve ustanovljen pomožen odbor z imenom »Kijev Poljski«, ki si je postavil nalogo, zbirati prispevke v korist prebivalstva Poljskega kraljestva, vsled vojnih dogodkov oškodovanega. Prispevke so zbirali po prodajalnah, bankah in ulicah. Zbirale so dame in mladina, prodajali so zastavice z narodnimi barvami. Odbor je menda že zbral 91.909 rubljev in 59 kop., 18 zlatih uhanov, nekaj zlatih prstanov in zapestnic itd. Prispevki se odpošljejo glavnemu meščanskemu pomožnemu odboru v Varšavi.

DAR LEGIONISTOV ŠKOFU BANDURSKEMU.

Krakovskemu pomožnemu škofu Bandurskemu, ki zdaj biva na Dunaju, so poljski legionisti poslali pomenljivo božično darilo. Poslali so mu vojaški kotliček iz medi z graviranim napisom: »Škofu Bandurskemu v spomin bitke poljske legije pri Molotkovu dne 28. oktobra 1914«; zraven pa še nekako zapestnico, narejeno iz ruskih krogelj. To pomenljivo darilo je v imenu legionistov poslal častnik-legionist

Vladislav Szymanski obenem s pismom, v katerem izraža najgloblje spoštovanje, vdanost in sinovsko ljubezen do svojega nadpastirja ter ga prosi nadpastirskega blagoslova za nadaljne boje.

RAZMERE NA RUSKEM.

Katovice, 24. decembra. Semkaj so dospela naslednja poročila iz Rusije: Vsled alkoholne prepovedi ima država vsak mesec 250 milijonov manj dohodkov. Razen tega ljudstvo trumoma podlega težkim boleznim, ker ljudje sedaj namesto »vodke« pijejo gorilni špirit in celo polituro, ki se rabi za pohišstvo. — V ruski armadi se je zopet uvedlo šibanje. Stotnik lahko prisodi 25, polkovnik pa 50 udarcev s palico. — V posameznih delih ruskega carstva je uvedena denarna globa po 500 rubljev, s katero se kaznuje tisti, ki izprašuje ranjence.

REVOLUCIJONARNO GIBANJE NA RUSKEM.

Rotterdam, 27. decemb. Neki poljski list poroča, da je bilo osem članov finskega deželnega zbora aretiranih in prepeljanih v Peterburg. V Peterburgu so vsled naraščajočih prekucijskih nemirov zaprli vseučilišče in druge visoke šole.

NA SMRT OBDOJENI RUSKI DELAVCI.

»Lokalanzeiger« poroča, da je tistih 28 delavcev, ki so bili v Permu radi revolucijskih spletk obsojeni na smrt, delalo v neki veliki ruski tvornici topov.

× × ×

PROTIRUSKA ZAROTA V LVOVU?

»Berliner Tageblatt« brzojavlja njegov poročevalec iz Rotterdama: Semkaj došlo »Novo Vreme« z dne 15. decembra utemeljuje trde ruske odredbe v Lvovu s tem, da se je ondi pri-

Na Srbskem bojišču praske ob Savi in Drini. — Črnogorci napadli trdnjavo Bileča. — Izjalovljeni napadi Črnogorcev in francoskega brodograja na kotorsko luko. — O Črnogorcih in Srbih na našem ozemlju.

Dunaj, 26. decembra. (Koresp. urad.) Uradno se razglša:

26. decembra opoldne.

Na južnem bojišču že deset dni traja mir. Samo ob Savi in Drini se tu in tam vrše neznatne praske.

Trdnjava Bileča je 24. decembra odbila slaboten črnogorski napad.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

× × ×

Dunaj, 27. decembra. (Kor. urad.) Uradno se razglša:

27. decembra opoldne.

Na balkanskem vojnem prizorišču še vedno traja mir. Izvzemši neznatne obmejne dele Bosne in Hercegovine in južne Dalmacije je ozemlje naše monarhije prosto sovražnika. Ozki pas Spič-Budva so zasedli Črnogorci že ob pričetku vojne.

Črnogorski napadi na Boko kotorsko so se popolnoma izjalovili.

Njihove francoske topove, ki so jih bili spravili na obmejne višine, je naša trdnjavska in ladijska artiljerija že pred dalje časom nadvladala in prisilila, da so ustavili ogenj.

Ravnatoko neuspešno je, kakor znano, poteklo ponovno obstreljevanje posameznih obrežnih zgradb, ki so je podvzeli oddelki francoskega brodograja. Vojna luka je torej trdno v naših rokah.

Vzhodno od Trebinja se nahajajo manjši črnogorski oddelki na hercegovinskem obmejnem ozemlju.

Končno stoje vzhodno od drinske črte Foča—Višegrad srbske sile, ki se od ondi tudi začasa naše ofenzive niso bile umaknile.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

K BOJEM NA JUGU.

»Tagespost« vojaški sotrudnik piše z dne 24. decembra:

Na naši južnozahodni fronti smo odbili vpadni poizkus močnejših srbskih sil; sovražnik je imel težke izgube. Včeraj javljene osebe izpremembe se že izvršujejo.

LAŽI O SARAJEVU.

Nekateri širijo okoli laži, da je Sarajevo cernirano. Da so te govorice lažnjive, najbolj priča dejstvo, da časopise iz Sarajeva vedno dobivamo.

pravljaj pravcati upor in sicer so imeli stvar v rokah vojski poljske legije, z njimi v sporazumu je bil pa poljski Rdeči križ in zdravniki. Vojaki da so se bili ob zavzetju Lvova zatekli v bolnišnice pod pretvezo, da so bolni. Zarotniki so bojda v hišah nasproti vojašnicam namestili strojne puške in topove ter med uporno razpoloženo ljudstvo razdelili orožje.

× × ×

»GLOS NARODA« ZOPET IZHAJA.

Dne 24. decembra je po daljšem presledku začel zopet izhajati v Krakovu »Glos Naroda«.

× × ×

PODRT RUMUNSKI ŽELEZNIŠKI PREDOR.

»Az Est« poroča iz Galaca, da se je 22. t. m. zvečer podrl na progih Jassy-Doroho železniški predor. Zveza je prekinjena. Ta proga je zvezana z Bukovino in z Rusijo.

× × ×

POZIV OGRSKIH ČRNOVOJNIKOV POD OROŽJE.

Budimpešta, 26. decembra. (Kor. ur.) Naredba, razglašena v uradnem listu, o pozivu od 16. novembra do 31. decembra t. l. potrjenih in onih novincev letnikov 1887, 1888, 1889 in 1890, ki se potrdi pri dodatnih naborih, s etiče ogrskih in hrvatsko-slavonskih komitatskih in mestnih municipijev, izvzemši velike županije Berreg, Szabolcs, Zemplin, Ogr. Lipto, Saros, Szepes, Marmaros in Ugocsa. Istega dne (16. januarja 1915) imajo nastopiti vojaško službo vsi neoprosčeni črnovojniki letnikov 1892, 1893 in 1894, ki je iz kakršnega si bodi razloga še niso nastopili.

K IMENOVANJU NADVOJVODE EVGENA ZA VRHOVNEGA POVELJNIKA BALKANSKE VOJSKE.

Dunaj, 25. decembra. Listi z velikim zadovoljstvom pozdravljajo imenovanje nadvojvode Evgena za vrhovnega poveljnika balkanskih vojnih sil ter povdarjajo njegove velike vojaške sposobnosti.

NAČELNIK GLAVNEGA ŠTABA NADVOJVODE EVGENA.

Cesar je imenoval fml. Alfreda Krausa za načelnikom generalnega štaba 5. armade.

RUSKE PODPORE SRBIJI.

Genfski list »Tribuna« poroča, da sta se ruska parnika »Bulgaria« in »Vilkov« spremljana z desetimi ladjami z vojski in municijo, vozila po Donavi v Prahovo.

GRKI ZASEDLI MACEDONIJO.

Meljukov, voditelj kadetov, priporoča v »Reči«, naj bi Grška začasno zasedla Macedonijo, da lahko ostaneje srbske macedonske čete na bojišču.

SRBIJA ZABRANJUJE BOLGARIJI DOVOZ MUNICIJE PO DONAVI.

Milan, 27. decembra. »Secolo« poroča iz Bukarešta: Srbija je zabranila Bolgariji, da bi peljali trije parniki municijo po Donavi, češ da je v Donavi preveliko min. Sofijski listi pozivajo sedaj vlado, naj Bolgarija prevoz izsili.

NAPAD NA ČESKEGA ARHEOLOGA SISA V SOFIJI.

Sofija, 27. decembra. (Kor. urad.) »Agence Telegraphique Bulgare« poroča: Češki arheolog Vladimir Sisa, ki biva tu kot dopisnik, je bil napaden z revolverjem. Napadalci še niso znani. Češki učenjak je bil že četrtič napaden. Deluje že štiri leta neumorno za obrambo bolgarskega naroda proti tistim, ki ga obrekujejo. Listi sumijo, da so povzročili napad Srbi, ki so že večkrat poizkušali Sisa umoriti.

Sestanek vladarjev javnih nevtralnih držav?

Kodanj, 26. decembra. »Politiken« priobčuje vest »Gauloisa« iz Rima, da namestnik italijanski kralj po zgledu sestanka skandinavskih kraljev sklicati kralje nevtralnih balkanskih držav na sestanek. Namen temu sestanku bi bil dogovor nevtralnih držav, da ohranijo in okrepe nevtralnost.

Turški parlament.

Carigrad, 21. decembra. (Kor. ur.) (Zakasnelo došlo.) Vlada je zbornici predložila proračun za prihodnje računsko leto, ki se začne 14. marca. Začetkom seje se je med živahnim odobravanjem prečital brzojavni odgovor predsednika avstrijske poslanske zbornice dr. Sylvestra, v katerem se zbornici izreka zahvala za čestitke in k otvoritvi zasedanja želi najboljši uspeh; brzojavka izraža željo, da bi se zmage Avstro-Ogrske, Nemčije in Turčije trajno nadaljevale.

Po kratki razpravi je zbornica rešila adresno besedilo, ki splošno v parafrazah navaja glavne točke prestolnega govora in odobruje splošno mobilizacijo armade kot velik uspeh in proglasitev svete vojne kot versko dolžnost in versko pravico. Adresa izraža trdno upanje, da bo Bog izlamskim vojščakom in armadam velikih zaveznikov Avstro-Ogrske in Nemčije podelil zmago. Zbornica odobri besedilo brzojavke, ki se pošlje turškim brambnim silam potom namestnega generalisima Enver paše. Brzojavka slove med drugim: Prišel je dan maščevanja, ki ga je stoletja pričakovalo mlado in staro, mrtvi in živi. V vojni ste z Moskali, največjimi sovražniki otomanstva in islama, in z njihovimi zavezniki, Angleži in Francozi. Uničite jih! Maščujte domove, v katere so doslej prodrl, in rane, katere so doslej zadali. Ne pozabite, da imate onstran meje rešiti brate in nazaj pridobiti pravice. Celokupni otomanski narod, celokupni islam obračata svoj pogled na vas, hrabra armada in mornarica, in pričakujeta od vas blagor in prospeh.

Pomanjkanje žita v Italiji.

Rim, 24. decembra. Vsa javnost se bavi z vprašanjem o pretečem pomanjkanju žita. V »Corrispondenzi« izražajo razni parlamentarci svoje mnenje. Poslanec Agnesi se boji, da bo Italija že aprila, maja in junija 1915 brez žita, ako se vladi ne posreči zagotoviti trgovini z žitom svobode. To se naj zgodi v sporazumu z angleško vlado, ki sedaj uvoz žita v Italijo kontrolira in ovira, ker se boji, da gre mnogo žita, namenjenega za Italijo, na Nemško. Tudi poslanec Benaglio toži, da je uvoz pšenice čedalje težavnejši, vsled česar rastejo cene neprestano. Poslanec Cassin priporoča, naj nakupi vlada večje množice žita v Ameriki ter poskrbi sama za prevoz. Poslanec Fumarola pravi, da se cene žitu v Apuliji neverjetno dvigajo; priporoča nakup v Ameriki in na Rumunskem po državi, ki naj odda potem žito občinam in gospodarskim zadrugam, katere naj posredujejo pri prodaji žita zasebnikom. Poslanec Legnani trdi, da Švica v Genovi preklada znatne množice žita v transitnem prometu; to žito da gre na Nemško. Tako postopanje da le škoduje nevtralnosti Italije.

Božični dar nemškega prestolonaslednika vojnikom.

Berolin, 24. decembra. (Kor. ur.) Vojni poročevalec »Vossische Zeitung« opisuje, kako so se po vseh nemških strelskih jarkih delale priprave za Božič. Povsodi je videti božična drevesca, poslana iz domovine ali pa usekana v bližnjem gozdu. Veliko radost je vzbudil naslednji prestolonaslednikov razglas: »Božič na Francoskem v najožjem stiku s sovražnikom. Ta praznik nam bo vsem ostal nepozaben. K temu voščim vsem pripadnikom moje hrabre armade najobilnejši božji blagoslov, dokler si kot bojevniki, ki se zavedajo svoje dolžnosti, na bojišču ne priborimo naše vojaške sreče in bo naša domovina ponosna na nas. Kakor moj stari oče, prestolonaslednik Friderik Viljem o Božiču leta 1870. svoji vrli armadi, vašim očetom in dedom, tako tudi jaz pošiljam vsakemu izmed mojih hrabrih sobojevnikov pipo z mojo sliko kot skromen dar v spomin na skupni Božič v največji dobi Nemčije.«

Strašen bojni aparat.

Norveški inženir Aasen je baje iznašel strašno bojno pripravo, ki bo lahko igrala v vojni jako važno ulogo. Možno je, da ta stroj vojne celo popolnoma prepreči. Pripravo je mogoče čisto lahko prenesti na veliko daljavo in jo ustiliti povsod v zemlji. Električen tok jo spravi v delovanje. Za ta stroj je Aasen iznašel tudi posebno razpočilno snov, strašnejšo kot dinamit ali nitroglicerini. Izstreljeni projektili usmrte vse okrog sebe in še po letu na oddaljenost 400 m imajo toliko moči, da ubijejo človeka. Stroj, ki ni poseben velik, puške ne morejo uničiti. Ako bi prišla armada blizu, je treba spojiti električen tok in stroji bi začeli delovati. Cela armada v krogu 600 m bi mogla biti pobita, ako bi se približala mestu, kjer je

postavljenih dvoje ali troje takih aparatov. Tajno je še doslej, kako je bila iznajdba izgotovljena. V uporabo bo dana samo Norveški. Francoski mehaniki in inženirji so poizkušali stroj jako podrobno, toda najti niso mogli, kako je sestavljen. Iznajditelj je izjavil, da stroj sme biti več let v zemlji in da ga je mogoče uporabiti kadarkoli.

Loubet v Rimu.

Iz Milana: **Potruje se, da odpotuje v Rim kot poseben poslanik prejšnjega predsednika francoske ljudovlade Loubet.** Francoska vlada je to sklenila, ko je izvedela, da odpošlje Nemčija v Rim kneza Bülowa.

Vojska in tujski promet v Italiji.

»Giornale d'Italia« poroča, da izgubi vsled vojske letos **Italija 500 milijonov lir**, ker ni tujcev v Italijo vsled vojske.

Naš poslanik iz Rima došel na Dunaj.

BARON MACCHIO DOŠEL NA DUNAJ. Rim, 26. decembra. Avstro-ogrski poslanik baron Macchio je došel na Dunaj.

Vesel dogodek v italijanski kraljevi družini.

Rim, 26. decembra. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« poroča: Kraljica je srečno povila hčerko. Kraljičino in princezinino stanje je izvrstno.

POMOŠČENJE V ITALIJI.

Rim, 28. decembra. (Kor. urad.) »Giornale d'Italia«, »Tribuna« in drugi listi poročajo, da se povodom rojstva princesinje Marije pomilostijo politični zločinci in nekaj navadnih zločincev z manj težkimi zločini.

Nemci zopet potopili štiri angleške trgovske ladje.

Rotterdam, 28. decembra. (Kor. ur.) Iz Shangajja se poroča zavarovalni družbi »Yangtsekiang«, da je potopila nemška pomožna križarka »Princ Wilhelm« ob južnem obrežju južne Amerike štiri angleške trgovske ladje.

Japonski parlament razpuščen.

Tokio, 25. decembra. (Kor. urad.) Zbornica poslancev je z 213 glasovi proti 148 odklonila zakonski načrt o ustanovitvi dveh novih divizij. Parlament je razpuščen.

Japonske ni nihče naprosil za pomoč.

Rotterdam, 28. decembra. (Kor. urad.) »Nieuwe Rotterdamsche Courant« poroča iz Tokia: V japonski zbornici je na neko tozadevno interpelacijo japonski zunanji minister izjavil, da ni nobena dežela Japonske prosila, da naj odpošlje čete v Evropo.

Križarka »Dresden« rešena.

Dunaj, 25. decembra. Nemška križarka »Dresden« je končnoveljavno ušla angleškim ladjam.

Vstaja Burov.

NADALJNI TRIJE BURSKE VODITELJI UJETI.

Rotterdam, 25. decembra. (Kor. ur.) »Rotterdamsche Nieuwe Courant« poroča: Južnoafriški generalni guverner je državnemu tajniku za kolonije v Londonu naznanil, da sta bila burska voditelja Sarel in Alberts obenem z Erasmusom in dvema drugima ustašema v nedeljo pri Damheegu ujeta.

BOJ OB REKI ORANJE.

Capstadt, 28. decembra. (Kor. urad.) »Reuter« poroča: V sredo se je spopadel neki angleški oddelek z neko nemško patruljo 60 mož na severnem bregu reke Oranje blizu Carnavona. Angleži so izgubili 2 mrtva in 1 ranjenca; Nemci 1 mrtvega in 2 ranjenca.

Sv. oče za mir.

Rim, 24. decembra. (Kor. urad.) Sveti oče je danes v prestolni dvorani sprejel

sveti kolegij, ki mu je prišel izraziti svoja voščila o priliki božičnih praznikov. V svojem odgovoru na nagovor se je sveti oče z ganljivimi besedami spominjal svojega velikega prednika in povdarjal, da posveča svojo največjo skrb želji, da se zopet vrne mir. Svoja prizadevanja za mir bo z vsemi silami nadaljeval.

Boji na zahodu.

NEMŠKO VOJNO POROČILO.

Berolin, 24. decembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 24. decembra dopoldne:

Sovražnik včeraj svojih napadov v okolici Nieuporta ni ponavljal.

Pri Bixschoote so naše čete v bojih dne 21. decembra ujele 230 sovražnikov.

Jako živahno je bilo sovražnikovo delovanje zopet v okolici chalonskega tabora. Ljutemu sovražnikovemu artiljerijskemu ognju na tej fronti so sledili v okolici Souaina in Perthesa infanterijski napadi, ki so bili odbiti. Sovražnik nam je iztrgal neki strelski jarek, ki ga je trajno obstreljeval s topovi, a zvečer smo jarek zopet osvojili. Po tem uspelem protisunku smo postojanko opustili, ker je sovražnikov ogenj dele jarka skoro izravnal. Nad 100 ujetnikov je ostalo v naših rokah.

Nemški uspehi proti Angležem. — Ljuti francoski napadi odbiti.

Berolin, 25. decembra. (Koresp. urad.) Veliki glavni stan poroča: Na Flanderskem je včeraj v splošnem vladal mir. Vzhodno od Festberta smo iztrgali Angležem nadaljnji del njihovih utrd, ki meje na postojanko, katero smo osvojili 20. decembra.

Pri Chivyju, severovzhodno od Vaillyja, so naše čete pregnale sovražno stotnijo, ki se je vgnjezdila pred našimi postojankami. Pri tem smo ujeli 172 Francozov. Pri poizkusu, da bi nam to pozicijo sovražnik zopet iztrgal, je imel težke izgube.

Francoske napade pri Sonainu in Perthesu, kakor tudi manjše sunke severozahodno od Verduna in zahodno od Apremonta, smo odbili.

Najvišje armadno vodstvo.

Velike angleško-francoske izgube. — Francozi mečejo bombe na lazarete.

Berolin, 26. decembra. Uradno se poroča z zahodnega bojišča: Pri Nieuportu so bili v noči od 24. na 25. decembra napadi Francozov in Angležev odbiti.

Uspeh bojev pri Festubertu z Indijci in Angleži je šele danes mogoče pregledati: 19 častnikov, 819 Indijcev in Angležev smo ujeli, 14 strojnih pušk, 12 metalcev min, metalcev svetlobe in drugega vojnega materiala smo uplenili. Na bojišču je imel sovražnik nad 3000 mrtvih. Od Angležev naprošeno premirje za pokopanje mrtvih je bilo dovoljeno. Naše izgube so razmeroma majhne.

Pri manjših bojih na ozemlju Lihons in Tracy de Val severovzhodno od Compiègne smo ujeli 200 nasprotnikov.

V Vogezih so bili včeraj manjši boji. Položaj je ondi ostal neizpremenjen.

20. decembra popoldne je vrgel neki francoski letalec na vas Iwor devet bomb, dasi se ondi nahajajo le lazareti, ki jih tudi letalci vsled razsvetljave lahko jasno razločijo. Kot odgovor na to dejanje smo danes zjutraj nekatere v poziciji de Nancy ležeče kraje obsuli z bombami srednjega kalibra.

Najvišje armadno vodstvo.

Na Flanderskem mir. — Angleške ladje ob obali. — Vsi francoski napadi odbiti.

Berolin, 27. decembra. Veliki glavni stan poroča: Na Flanderskem se včeraj ni nič posebnega pripetilo. Danes zjutraj so se pojavile angleške ladje.

Severovzhodno od Alberta je sovražnik poizkušal napadati La Boisseles, temu napadu je sledil uspešen protinapad naših čet.

Francoski napadi na pobočje Meurisons (v Argonih) in jugovzhodno od Verduna so se izjalovili v našem ognju.

V Gornji Alzaciji so Francozi napadli naše postojanke vzhodno od črte Chann-Dammerkirch. Vsi napadi so bili odbiti. V prvih jutranjih urah so se Francozi polastili važne višine vzhodno od Channa, pa so bili s silnim protinapadom zopet vrženi nazaj; višina je stala trdno v naši posesti.

Najvišje armadno vodstvo.

Francoska uradna poročila o francoski ofenzivi.

»Berliner Tageblatt« z dne 23. dec. prinaša naslednje brzojavno poročilo svojega poročevalca iz Kristianije z dne 22. decembra:

Iz Pariza se poroča, da je izšlo uradno poročilo o najvažnejših operacijah od 7. do 15. decembra, ki se med drugim glasi: Tekom te periode je izkušnost, katero si je pridobila naša pehota, pripomogla, da smo na več mestih naše fronte napredovali, kar sovražnika po vsej priliki vznemirja. Nemška infanterija je povsodi postala pozljivejša. Neprestano streljanje kaže, da so Nemci postali nekako nervozni in vedno česče uporabljane metalcev svetlobe in razsvetljevalnih raket istotako do-

Italijani v Valoni.

IZKRCANJE ITALIJANSKIH MORNARJEV V VALONI.

Rim, 26. decembra. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« poroča 25. t. m. iz Valone: Nekaj dni so prihajala poročila, da se v Valoni pripravlja neko gibanje, čegar cilji niso popolnoma razjasnjeni, ki pa gre za tem, da se odpravi vsakršna avtoriteta. Neki general krajevnega oblastva je prepovedal vsakomur nositi orožje, da bi na ta način obrezuspešil agitacijo, ki je hotela doseči, da se begunci izženo iz mesta in pošljejo nazaj v Epir. Danes zjutraj po solnčnem vzhodu so na več krajih počili streli, kar je prebivalstvo zelo razburilo. Italijanska naselbina se je zatekla v italijanski konzulat, nakar je italijanski konzul naprosil admirala Patrisa da izkrca mornarje vojne ladje »Sardegna«.

KAKO SO ITALIJANSKI MORNARJI ZASEDLI VALONO.

Rim, 25. decembra. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« poroča 25. t. m. iz Valone: Izkrcanje italijanskih mornarjev v Valoni se je izvršilo v redu in brez vsakega pripetljaja. Mornarji so mesto mirno zasedli. Poveljnik valonskega orožništva in drugi veljaki so obiskali italijanskega konzula ter mu izrazili zahvalo za vse, kar Italija stori za Valono, obljubivši mu sodelovanje prebivalstva. Povsodi vlada popoln mir.

Rim, 26. decembra. »Giornale d'Italia« poroča iz Valone: Vsled nemirov med vstaji in grozečih novih bojev se je v Valoni izkrcalo italijansko mornariško moštvo. To se je zgodilo na prošnjo italijanskega konzula, da se anarhija v mestu, ki je nastala v zvezi s spori radi izгона beguncev napravi konec. Takoj po izkrcanju se je mir in red v mestu upostavil, kar je prebivalstvo, ki se sedaj čuti pomirjeno, izredno hvaležno sprejelo.

ITALIJANSKI OKLIC VALONČANOM.

Rim, 27. decembra. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« poroča 26. t. m. iz Valone: Na Valončane se je izdal sledeči oklic: Resni nemiri, ki so v tem okrožju po kratkih odmorih drug drugemu sledili, so oslabili trgovino in obrt kakor tudi podjetnost; življenje in premoženje prebivalcev je bilo v nevarnosti. Italijanska vlada, ki skrbno čuje nad Albanijo, želi, da se vam zagotovi mir. Prišli smo po vaši želji; italijanski mornarji se podajo z ladij na deželo, da vzdržujejo red in da vas čuvajo. Podpisal: Patris.

POLOŽAJ V NOTRANJI ALBANIJE RESEN.

Rim, 25. decembra. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« poroča dne 24. t. m. iz Drača: Ker je položaj v notranosti Albanije, zlasti v Tirani in okolici, resen, je Esad paša odpotoval v Krojo, kjer se pridruži tam zbranim četam. Nadaljnje čete se odpeljejo s parnikom »Citta di Bari«.

Angleški napad na Cuxhalen.

Berolin, 26. decembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

25. decembra dopoldne so lahke angleške bojne sile izvršile sunek v Nemški zatok. Njihovi hidroplani, ki so jih imeli s sabo, so prodrli proti ustjem naših rek in metali bombe na ondi usidrane ladje in na plinski rezervoar v bližini Cuxhavena; zadeli niso ničesar ter niso napravili nobene škode. Ko smo jih začeli obstreljevati, so se letala umaknila nazaj proti zapadu. Nato so naši zrakoplovi in letala izvršili poizvedovanja proti angleškim bojnim silam. Ob tem so metali bombe in zadeli dva angleška torpedna rušilca in spremljevalni parnik. Na le-tem se je opazilo izbruh požara.

Nastalo megleno vreme je onemogočilo nadaljnje boje.

Nadomestni načelnik admiralnega štaba: pl. Behnke.

Izjalovljena pogajanja na Balkanu?

Z Dunaja poročajo: Poročila, da se je dosegel sporazum med Bolgarijo in Rumunijo in da se odstopi del srbske Macedonije Bolgariji, niso resnična. Pogajanja so se razbila.

kazuje njihov strah pred francoskim napadom. Potem ko je sovražnik v zadnjih mesecih izvedel celo vrsto napadov, ki so ga stali velikih žrtev, ne da bi bil z njimi kaj dosegel, se sedaj zdi, da je sovražnik skoro povsod prisiljen ostati v defenzivi, medtem ko smo mi na celi fronti prešli v ofenzivo. V artiljerijskem dvoboju naše baterije nadkriljujejo sovražnika.

Včeraj zvečer izdano poročilo francoskega generalnega štaba se glasi: Britanske čete so napadle nekaj preje izgubljenih okopov in so jih danes jutraj večinoma znova osvojile. Pred Lihonsom je sovražnik podvel zaporodoma štiri napade, da bi zopet osvojil nekaj okopov, ki so mu bili tod prejšnji dan vzeti; a vsi napadi so bili odbiti. Severozapadno od Puisseine, južno od Noyona, smo stalno zasedli okope, ki leže nasproti naši sprednji vrsti, ter smo prodrli v gozd Saint Mard. Doslej ni dospelo nobeno drugo važnejše poročilo o operacijah današnjega dne.

22. decembra ob 11. uri zvečer je izšlo naslednje uradno poročilo francoskega generalnega štaba: Severozapadno od Puisseine je sovražnik včeraj izvedel ljute protinapade. Vsi so bili odbiti. Južno od Varennes smo se včeraj zvečer za stalno polastili Boureuillesa. Naši napadi so se danes nadaljevali in smo, kakor se zdi, v Boureuillesu in zapadno od Vauynois prodrli naprej. Z ostale fronte ni nič novega poročati.

»Berlingske Tidende« poroča iz Pariza: Na celi fronti se nadaljujejo boji z največjo energijo. Poročilo, da so zavezniki osvojili Middelkerke, se ne potrjuje. Nemci drže svoje postojanke med Ostende in Middelkerke. Neki zavezniški aeroplan je metal bombe na nemški vojaški vlak, ko je le-ta vozil iz Brüggeja v Zeebrügge; večje število vojakov je bilo usmrčenih in ranjenih. Toda tudi nemški letalci so bili zadnji čas zelo delavni. Armentieres in Arras Nemci močno bombardirajo.

V London se brzojavlja iz Pariza: Zavezniki so zadnje 3—4 dni prešli k ofenzivi, porabivši priložnost, ki jim jo nudi okolnost, da so Nemci svoje najboljše čete premestili z zapada na vzhod. Zavezniki so izvrstno napredovali, dasi je bil odpor silnejši, nego se je pričakovalo.

× × ×

V Parizu 23. t. m. ob 3. popoldne izdano uradno poročilo glave: V Belgiji smo včeraj izlaska prodirali med morjem in med cesto Nieuport-Westende kakor tudi v ozemlju Steenstrate in Bixoschoote, kjer smo vzeli neki gozd, hiše in neko rudoto. Vzhodno od Bethuna smo vzeli Kit, angleška armada je pa zopet osvojila Givenchi-les-La Basse. V ozemlju Arrasa ovira gosta meglja sovražnikovo in naše delovanje. Vzhodno od Amiens, ob Aisnu in v Champagni se bijejo artiljerijski boji. V ozemlju Perthes-les-Hurlu smo po hudem gromenju topov in po dveh naskokih osvojili zadnji kos 21. t. m. deloma vzete črte. Povprečno smo pridobili približno 800 metrov. V zadnjem strelskem jarku, ki smo ga zavzeli, smo ujeli oddelek strojnih pušk z moštvo in z materialom. Odbili smo silovit protinapad. Severovzhodno od Beau Sejoura, kjer je sovražnik napadel zopet brezuspešno, smo zopet prodirali. Znatno so napredovale naše čete v gozdu Grurie na črti strelskih jarkov v razdalji 400 in v širini do 250 metrov. Razkropili smo dve nemški črti in smo zasedli dupljine. Pri Boureuillesu se nadaljujejo boji. Včerašnje precej veliko napredovanje, kakor se zdi, ni držalo. Na gričih ob Maasi in v zgornji Alzaciji ni nič novega.

23. t. m. ob 11. uri se je izdalo v Parizu sledeče uradno poročilo: Skoraj popolnoma so naše čete ohranile, kar so med Maasom in Argoni napredovale. Po zadnjih poročilih je naša bojna črta v tej okolici dosegla sovražnikove žične ograje ob južovzhodnem začetku gozda des Forges, vzhodno od Cuisya. Drugih dogodkov ni.

× × ×

Rotterdam, 24. decembra. Iz Dünkirchena se poroča, da so dobili ojačen ne samo zavezniki, ampak tudi Nemci. Zavezniški letalci so zapazili nove čete, ki so se pomikale naprej, in nove dovoze. Angleške čete so imele težavno stališče ter znatnih zgub. Zavezniki priznavajo, da se Nemci z velikim pogumom upirajo njihovu napadanju. Večji kraji tje do nizozemske meje se izproznjujejo. Prebivalstvo se razposelje po celi deželi. Middelkerke in Rousselaere sta slej kakor prej v nemških rokah. »Daily Telegraph« poroča, da so letalci usmrtili z bombami 12 oseb, 20 pa ranili.

Nemci o francoski ofenzivi.

Berolin, 24. decembra. Današnje generalštabno poročilo konstatira nadaljnje neuspehe francoske ofenzive. Za otvoritev parlamenta naznanjeno predrtje nemške fronte je bilo nameravano, kakor se zdi, pri Reimsu in Chalonsu. Francozi so imeli težke izgube.

Med reko Maas in Argonskim gozdom. Berlin, 26. decembra. »Lokalanzeiger« poroča iz Genfa: Med reko Maas in Argon-

skim gozdom se nadaljujejo infanterijski boji, posebno vzhodno od Cuisy in ob lesovu Forges in Boureilles. Hud spopad pri Boureilles-u je stal Francoze obilo žrtev na mrtvih, ranjenih in ujetnikih.

Armentieres in Arras se zopet ob-streljuje.

Kristijanija, 24. decembra. Nemci zopet neprestano obstreljujejo mesti Armentieres in Arras.

Obstreljevanje Dünkirchena.

Berlin, 28. decembra. (Kor. ur.) Londonski list »Daily Mail« poroča 23. t. m. iz Dünkirchena: Letalci zaveznikov so vrgli na lopo za Zeppelinove zrakoplove 12 bomb, ki so zažgale lopo. Res je, da so letalci metali bombe, a lopa ni bila poškodovana.

Upor indijskih čet.

Rotterdam, 28. decembra. Indijske čete se niso hotele bojevati proti sovornikom, nakar so 30 indijskih vojakov obesili.

Pobočnik belgijskega kralja padel.

Belgijski kralj Albert je bil minoli teden več dni na bojišču v ognjeni črti med najhujšim žvižganjem krogel. Neka granata je v kraljevi palači usmrtila kraljevega pobočnika. Kralj ni bil ranjen.

V silil postaneš pobožen.

Amsterdam, 23. decembra. Kakor poroča pariški »Herald«, je francoski vojni minister pooblastil poveljnika armad, da pokliče na posebno željo moštva in proti vsakočasnemu preključu duhovnike za opravljanje bogoslužnih funkcij. Doslej je bilo uradno poslovanje duhovnikov v francoski vojski prepovedano.

Upokojeni francoski generali.

Genj, 24. decembra. Med 18 upokojenimi francoskimi generali so tudi naslednji divizionarji: Levillain, Martin, Leguay, Colle, Mollard, Brochin, Bloq, Castelli in Sauret, bivši guverner zavoda za invalide, dalje brigadirji Lanreus, Rassignac, Lavisse, Rosignol i. dr.

Francoski socialisti za vojne kredite in začasni proračun.

Pariz, 22. decembra. Socialistična zbornična skupina je enoglasno sklenila glasovati za vojne kredite in 6 provizoričnih proračunskih dvanajstink.

Francoski uradni poročili.

Italijani dobavljajo Francozom vojni material.

»Kölnische Volkszeitung« poroča: jo iz Italije: V Milanu in v okolici in najbrže tudi v Turinu, izdelujejo v velikih množinah vžigalke šrapnel, ki jih preko Barcelone uvažajo v Francijo. Neka znana tvornica dela ponoči in podnevi.

Japonske vojne ladje čuvajo prevoz angleških čet.

Milan, 24. decembra. Turinski »Stampi« se poroča iz Kajire, da sta zadnji veliki prevoz angleških čet iz Avstralije do Sueškega prekopa poleg angleških spremljevali tudi dve japonski vojni ladji.

Podaljšan moratorij na Francoskem.

Pariz, 28. decembra. Francoska vlada je podaljšala moratorij do 1. aprila 1915.

Pol milijona francoskih ranjencev.

Pariz, 28. decembra. Francoska armadna komisija poroča, da je bilo od 15. septembra do 30. novemb. ranjenih 489.733 francoskih vojakov, ki so se zdravili v bolnišnicah. Dva odstotka ranjencev je umrlo.

Zasedanje angleške gosposke zbornice.

London, 28. decembra. (Kor. ur.) »Times« poroča, da je gosposka zbornica sklicana 8. januarja k 2 dnevni seji.

Izpred sodišča.

Pred ljubljanskim izjemnim sodiščem je bila v četrtek ob 1. uri popoldne izrečena sodba proti obtoženim dijakom. Ker smo v četrtek list zaključili že ob 11. uri popoldne, sodbo priobčujemo še-le danes:

Ivan Endlicher, privatist 8. gimnazijskega razreda v Ljubljani, v preiskovalnem zaporu, se oprosti obtožbe po § 65 a), obsodi radi pregreška po §§ 285, 286 a), 287 a), c) na 7 mesecev strogoga zaporu, v katerega se všteje preiskovalni zapor od 29. junija. — Janko Novak, sedmošolec v Ljubljani, v preiskovalnem zaporu se oprosti obtožbe radi zločina po § 65 a), se obsodi kakor zgoraj na 7 mesecev strogoga zaporu od 1. julija sem. — Adolf Ponikvar, dijak 8. razreda v Ljubljani, v preiskovalnem zaporu, se obsodi radi pregreška v zmislu § 285, 286 a), 287 na 3 mesece strogoga zaporu od 30. junija. — Evgen Lovšin, gimnazijski maturant, v preiskovalnem zaporu, se obsodi radi pregreška, kakor zgoraj na 6 mesecev strogoga zaporu vštevi preiskovalni zapor od 3. julija naprej. — Anton Stefančič, dijak 6. razreda realke v Ljubljani, v preiskovalnem zaporu, se ob-

sodi radi pregreška v zmislu §§ 285, 286 a), 287. c), e), 305. in 311. na 6 mesecev strogoga zaporu od 29. junija. — Ivan Zgajnar, jurist, v preiskovalnem zaporu, se obsodi zaradi pregreškov po §§ 285, 286 a), 287 a), na en mesec zaporu, vštevi preiskovalni zapor od 8. julija. — Josip Kozak, stud. phil. v preiskovalnem zaporu, se obsodi radi §§ 285, 286 a), 287. b), na en mesec zaporu od 7. julija. — Gustav Omahen, farmacevt, obsojen po §§ 285, 286 a), 287. na 1 mesec vštevi preiskovalni zapor od 3. julija. — Ivan Kos, osmošolec, obsojen po §§ 285, 286 a), c), vpoštevajoč § 266. na 3 tedne zaporu. — Danilo Majaron, sedmošolec, kriv istega pregreška, obsojen na 14 dni zaporu. — Matija Ambrožič, stud. med. po §§ 285, 286 a), 287. d) na 1 mesec zaporu. — Fran Vizjak, sedmošolec, obsojen zaradi pregreška §§ 285, 286 a), 287. c) z uporabo § 266. na 14 dni zaporu. — Viktor Feticch-Frankheim, abiturijent, kakor zgoraj na 14 dni zaporu. — Leon Kavčnik, sedmošolec, kakor zgoraj na 14 dni. — Jakob Avšič, šestšolec, kakor zgoraj, na 14 dni. — Albin Fakin, petošolec, oproščen. — Gregor pl. Föderansperg, šestšolec, radi istega pregreška, 14 dni. — Janko Oblak, sedmošolec, oproščen. — Josip Arh, gimnazijec, oproščen. — Fran Tavčar, petošolec, kriv radi pregreška po §§ 285, 286 a), 287. c), obsojen na 14 dni. — Maks Košir, sedmošolec, oproščen. — Fran Grebenc, realce, zaradi istega pregreška, na 14 dni. — Anton Gundel, petošolec, enako na 14 dni. — Janko vel Grabnar, abiturijent, zaradi istega pregreška, na 14 dni. — Anton Kuntarič, šestšolec, enako na 14 dni. — Vladimir Premrov, petošolec, enako na 14 dni. — Viktor Zalar, privatni uradnik, v preiskovalnem zaporu, obsojen zaradi pregreška po §§ 285, 286 a), 287 d), na 1 mesec zaporu, vštevi preiskovalni zapor od 29. junija.

Državni pravdnik si pridrži postopanje proti posameznim obsojencem v smislu § 23. tiskovnega zakona.

»Grazer Tagblatt« poroča, da se je preiskava proti juristu Jenku in dijaku Fabijančiču morala ustaviti, ker sta pobegnili v Srbijo, kjer je prvi v bojih padel, drugi je pa težko ranjen.

Mačva.

(Zakasnelo. — Od našega vojnega poročevalca.)

Oni košček zemlje, ki se kakor klin zajeda med Drino in Savo in ki sega na južovzhod in vzhod nekako do reke Kolubare, se imenuje Mačva; glavno njeno mesto je sedaj toliko prosluli Šabac, ki šteje okrog 25.000 prebivalcev. Mačva je najlepši in najplodovitejši del Srbije, kjer raste in rodi vse, kar kdo hoče; naravno bogastvo tega kosa zemlje je neizčrpno. Žita vsake vrste, sadja (zlasti sliv), svinj in perutnine je povsod v izobilju — bilo. Danes je vse to veliko bogastvo strto in uničeno.

V Mačvi je kakih 20 do 25 srbskih sel, kakor jih je na Kranjskem malo. Tam je navada, da gre vse v širino, zato potrebuje človek navadno po pol ure ali pa tudi več, da pride od enega konca vasi do drugega. Hiše so večinoma zidane, dobro opremljene z vsem potrebnim pohištvo — a tudi to je bilo!

Prvi kraj, katerega smo obiskali na srbski zemlji, je bila (Srbska) Mitrovica. Med Slavonsko in Srbsko Mitrovico prej ni bilo druge zveze kakor s čolni; danes pa je tam pontonski most; če stoji še danes ali ne, tega ne vem. Srednji del mosta se je dal razkleniti, da so lahko vozili parniki skozi. Cela procedura je bila precej dolgotrajna, predno so pijonirji srednji del mosta zopet priklonili nazaj.

V ravni črti mostu nasproti stoji srbska carinarna. Lepo in veliko popopje je to bilo, a kako izgleda sedaj! Granate so porušile velik del strehe, ki je padel v prvo nadstropje in prebil strop do pritličja. Vrata deloma sneta, deloma sesekana na tleh. Povsod vse polno ometa in zdrobljene opeke. V prvem nadstropju je bilo bržkone stanovanje gospoda carinarja; o tem svedoči celo kupi razmetanih uradnih papirjev, formularjev in carinskih predpisov. Izpod kupa opeke potegnem zavoj časopisov: bila je »Samouprava« od začetka avgusta; zelo zanimivo berilo.

Po globokem blatu grem dalje. Ne ena hiša nima zaprtih ali celo zaklenjenih vrat; vse je odprto na stežaj. Po vseh pritličjih sobah vidim kupe slame in po ognjiščih ostanke napaljenih drv: tu so nočevale naše čete. Hišne oprave ni nikjer; ali leži razbita po dvoriščih ali pa po sobah samih. Polomljene mize in stoli pričajo, da za kurivo ni nihče posebno veliko vpraševal, ampak vsak se je grel, kjer se je mogel. Prodajalne so vse prazne, blaga ni nikjer več. Samo pobite steklenice, lončene črepinje in razmetani kosci poljedelskih strojev in kmetijskega orodja pričajo, da je morala biti tu trgovina z mešanim blagom.

Prenočevati v kaki hiši ne bi bilo lahko, ker nikjer ni niti ene cele šipe, da veter prav občutno brije okrog ušes.

Človeka nikjer nobenega. Kar strah me je skoro bilo, ko sem sam stopal po malih, precej temnih izbah »Narodne gostivnice« in »Male kazine«. Samo trdi koraki naših voznikov in pa pristno njihovo kranjsko vpitje odmeva po zapuščenih ulicah.

Pridem do sodniškega poslopja. Vse razdejano. Akti leže ob cesti. Na dvorišču se pretega težka železna blagajna, katero so »neznani zlikovci«, kakor se glasi pristna ljubljanska rečenica, razstrelili. Globoka luknja kaže močan učinek streliva.

Tako se vrsti ena žalostna slika krvavega razdejavanja in rušenja za drugo — kar ni uničila sila topov in granat, to je strla in zlomila človeška jeza in strast.

Tako kakor po Mitrovici je po celi Mačvi; zato se tudi nočem dalje muditi s to neprijetno snovjo.

Srbske utrdb.

Po globoko razoranji cesti, kjer se no-ga vgreza skoro do kolen v razmečano ilovico, pridemo do prvih srbskih poljskih utrd. Pri tej tvarini se pa moramo nekoliko pomuditi.

Vsi, ki so te utrdb videli, so priznali, da so mojstrsko izvršena dela. Globoki jarki, primerno široki, so razpeljani po celi Mačvi. Proti sovražniku obrnjena ali frontalna stran je globoko v zemljo izpodkopana, in streha, ki nastane na tak način, je podprta z debelim lesovjem. Na prednji strani so izrtane strelske luknje, a dobro maskirane z dračjem, travnico itd. Debel plast zemlje, ki tvori streho, popolnoma varuje pred učinki infanterijskega in lahkega artiljerijskega ognja. Le težke granate morejo te strope predreti in sovražnika iz okopa pregnati, ai la juriš. Ker pa se mora naskakovalec pri takih prilikah pokazati v vsi svoji velikosti in se sovražnika iz okopa pregnati, ali pa juriš, na take utrdb, kakor sem jih opisal, sila krvav, ne glede na boj, ki se razvname v jarkih samih. Če si še predočujemo, da so si stale v Mačvi zvečinoma čete precej enakega temperameta nasproti (Ogri, Hrvatji in Srbi), potem si lahko mislimo, koliko krvi so ti jarki popili.

Naši vojaki spocetka niso delali takih utrd. Naši jarki so v okolici Mitrovice zelo nizki, brez streh, komaj da krijejo ležeče telo. Toda skok za skokom so se naši učili: kolikor dalje gremo proti Valjevu, toliko boljša so naša kritja. V neki gotovi daljavi so že celo boljša nego srbska.

Srbska šola je bila dobra, tega ni moč tajiti, a draga je bila, zela draga...

Srbski ujetniki.

Dva dni smo lazili po Mačvi okrog, pa nikjer ni bilo živega bitja, samo v Gluščih nam je sestradan pes pretekel pot in nekje v Parasnici je zamijavkala mršava mačka.

Ob našem povratku v Mitrovico je došel tja transport srbskih ujetnikov. Interesantni tipi so bili videti med njimi: Srbi iz Mačve, krepke in visoke rasti, starci in mladiči, vse vprek; dalje novinci iz Nove Srbije (prav za prav iz Stare Srbije), med njimi precej Bolgarov in macedonskih ciganov. Na prvi pogled je napravila četa, spremljana od ogrskih domobrancev, jako neugoden vtis. Čevlje so imeli slabe, nekateri so bili na pol bosi, drugi so zopet bili raztrgani, kakor da je treščilo vanje, umazani in polni blata in nesnage. Kdor je videl te reveže, vsakemu so se smilili, in tujci, ki življenja v Srbiji ne poznajo, so rekli: s takimi četami ne bodo Srbi veliko opravili.

Tako so govorili tujci. Treba pa si je predstavljati te ljudi, (ki sploh mogoče ne vedo, kaj je cela obleka, tudi v miru ne) s puško in z bajonetom v roki! Takrat so pa drugačni tiči in marsikak dobro oblečen evropski vojak se lahko skrije pred njimi.

Stopil sem k jednemu in ga vprašal, koliko je star, »52 let.« — Od kod? — Iz Mačve. — Kje ste bili ujeti? — Pri Šabcu. — Kako? — Stražili smo granico, pa smo bili odrezani od čete. — Imate dovolj jesti? — Vedno dovolj, a prej je bilo bolje. (To se razume!) —

Dnevne novice.

»Slovenec« o božičnih praznikih ni izšel. Ako bi se kaj posebnega dogodilo, javili bi to občinstvu s posebno izdajo, ker pa kaj posebnega na bojišču ni bilo, smo privoščili uslužbencem naše tiskarne mir. Upamo, da so bili tudi naročniki zadovoljni, da jih v poezije polnih božičnih praznikov nismo plašili s posebnimi izdajami. Pregled o dogodkih na bojiščih v božičnih praznikih z najnovejšimi dogodki prinaša današnji list. Tako kot mi, je postopalo v božičnih praznikih tudi časopisje v Nemčiji. Ondi je vojno ministrstvo v božičnih praznikih zapovedalo, da mora delo v časopisnih podjetjih popolnoma počivati, šele v nedeljo ob 12. uri ponoči se sme pričeti z delom. Pač lep zgled, kako častiti praznike miru

+ »Čas«, 1. številka za leto 1915. je že izšla ter bo deloma ta teden, gotovo pa prihodnji teden razposlana. Vsebinska je zelo zanimiva, aktualna ter polna v o d i l n i h i d e j, ki jih v sedanji veliki dobi tako potrebujemo. Člani »Leonove družbe« bodo za neznatno letnino 6 K razen »Časa« prejeli še tri knjige leposlovne in poljudno-znanstvene knjige. Novi člani naj se kmalu prijavijo, ker je mogoče, da bo 1. številka »Časa« pošla. Naslov: »Leonova družba« v Ljubljani. — Na ogled se »Čas« ne bo pošiljal.

+ Izjava praškega občinskega sveta. Poročila v časopisu, da so bili po Pragi raztreseni letaki z veleizdajsko vsebino, so dala povod daljši razpravi v seji praškega občinskega sveta z dne 22. decembra, ki se je zaključila z naslednjo soglasno izjavo: Mestni svet kralj. glavnega mesta Prage izreka v imenu celokupnega prebivalstva brez razlike narodnosti svoje najgloblje obžalovanje nad tem, da hočejo gotovi elementi, ki se izogibajo vsake odgovornosti, s svojim prevratnim delovanjem postaviti naše kralj. glavno mesto Praga v tako luč, ki ni v najmanjšem soglasju s patriotskim mišljenjem našega prebivalstva, kateremu mišljenju daje naše mesto ob vsaki priliki izraza s svojimi dejanji in nastopi. — Tudi v Ljubljani je neznana zlobna roka poslala na nekatere trdke take veleizdajniške ruske oklice, natisnjene v češčini. Dotične trdke so oklice takoj izročile policiji. Tisti, ki je mislil, da bo v Ljubljani kdo take oklice širil, se je motil. Vsak, kdor je slučajno dobil tak oklic, naj ga takoj izroči policiji. Proti tistim, ki bi take oklice imeli ali celo širili, se bo najstrožje postopalo.

+ Poljaki in Slovenci. »Nowa Reforma« hvali Slovence, ki tako sočutno podpirajo poljske begunce. Hvaležno omenja oklic kranjskega odbora za gališke begunce, objavljen v »Slovincu« dne 18. decembra. Ljubljanski poljski odbor za gališke begunce (v Katoliški Tiskarni III) objavlja v dunajskem dnevniku »Wiedenski Kurier« oklic, v katerem pojasnjuje svoje delovanje. Ljubljanski poljski odbor obsega Kranjsko, Štajersko in Koroško.

+ Iz št. Ilija v Slov. goricah se nam piše: Na Sveto noč ob 11. uri je tukaj umrl g. Konrad Zelzer, znani slovenski gostilničar, mesar in veleposestnik. Star je bil komaj 35 let.

G. Zelzer je umrl kot žrtev jetike. Pogreb se je vršil danes, ponedeljek, 28. decembra ob ogromni udeležbi. Mladi obmejni Slovenec, počivaj v miru v domači slovenski zemlji!

+ Umrl je v Idriji danes jutraj nadzdravnik dr. Stverak.

+ Kras bo zopet kras naše zemlje. Kdaj? Čakajmo še par rodov. Komisijam po ostalih slovenskih deželah se zaslužno pridružuje tudi tržaška. V svojem 30letnem delovanju je že zelo izpremenila lice tržaškemu svetu, ustvarila marsikako lepo pokrajinsko sliko in zboljšala veliko površino kraske zemlje. V Bazovici nad Trstom ima komisija svoj rastlinjak. Iz 60 kg semen in nekaj prejšnjega letos je dobila v jeseni leta 1913. okoli 341.600 mladik. Izkopalo se je lani tudi še okoli 470.000 mladik starejših letnikov. Od te velikanške množine je komisija odvajala mladike državi, za žrebčarno v Lipici, zasebnikom, največji del pa je komisija sama zasadila. Na površini 53.19 hektarjev je lani nasadila 219.000 mladik, med njimi večinoma črni bor in tudi nekaj libanonskih cedar. Stroški so znašali za to 6737 K 18 h, kar pomeni za 1 ha 191 K 45 h, kar je precej drago, a najde svoje opravičenje v tem, da je komisija lani zasajala najslabše kose. kamor je morala od drugod donosati zemljo. Za obnovitev nasadov, ki so bili uničeni od suše, požarov ali živali-škodljivk, je komisija porabila lani 163.568 mladik raznih vrst. Največ obnovitev se je izvršilo v Bazovici in na Opčinah. Stroški so znašali 3832 K 88 h. V Bazovici se je nadaljevalo tudi z nasajevanjem jelk. Za nabiranje in uničevanje škodljivih žuželk se je dalo 1041 dnin v znesku 1942 K 80 h. Dvanajst požarov je poškodovalo 33.28 h in napravilo škode 389 K 77 h. Poseben sovražnik nasadov so iskre iz železniških lokomotiv; povzročile so štirje večje požare. V svojem 30letnem delovanju je komisija pogostila 915'11 ha s 14 milijoni in 798.984 mladikami in posejala 4866 kg semen raznih vrst in zgradila 34'102 km obrambnih zidov.

— Slike »Ilustriranega Glasnika« št. 18. Oddelke naših strojnih pušk v boju s kozaki. — Glasovito orožje Indijcev. — Umikanje Rusov po porazu v Karpatih. — Nemški vojaki v utrjenih postojankah na zahodnem bojišču. — Avstrijci popravljajo od Rusov porušeni most. — † Pater Hartmann, slavni komponist. — Konec burske vstaje. — Zadnje slovo očeta od najmlajšega sina. — General Frank. — Zima na srbskem bojišču. — Turški domobranec na straži. — 1. Srbski bolniški vlak z

ranjenci. 2. Bolniški avtomobili, pripravljeni, da odpeljejo ranjence s kolodvora. — Dvanajsetni srbski topničar. — Prizor iz bojev pri Limanovi. — Trg v Belgradu.

— Maksimalna cena za jajca in krompir v detajlni prodaji. C. kr. deželna vlada je določila maksimalno ceno za detajlno prodajo jajc na 12 vinarjev od kosa ter maksimalno ceno za jedilni krompir s 13 vinarji od 1 kg za celo deželo Kranjsko.

— Vojaške vesti. Za stotnike so bili imenovani: nadporočnik Ivan Gabrič, 21. peh. polk; Maksim Kovačič, 19. peh. polk; Alfonz Grikar, 47. peh. polk; Egon Kaučič, 81. peh. polk; Avgust Ribič, brzojav. oddel.; Franc Lenart, 17. peh. polk; Ivan Legat, 43. peh. polk; Ferdinand Ornik, 47. polk; Josip Milkovič, 78. peh. polk; R. Juvancič, 5. sap. bat.; Rudolf Mlakar, 94. pešpolk; Rudolf Knez, 17. pešpolk; Maks Jernej, 27. pešpolk; Ivan Moškorc, lovski bataljon št. 8; Edvard Kavčič, 94. pešpolk. — Za poročnike so imenovani praporščaki: Feliks Vodep, 2. pijonirskega bataljona; Franc Pušnik, 39. pešpolk; Josip Krpan, 53. pešp.; Viktor Jabornik, 42. pešp.; Bruno Ogrisek, 89. pešp.; Stojan Prešeren, 53. pešp.; Franc Pleša, Emil Kocjančič, 38. polj. artil. polk; Karel 79. pešp.; Henrik Pečnik, 5. ulanski polk; Paulšek, 4. trd. polk; Boris Modic, 8. trdnj. top. bat.; Fran Travenec, 3. trdnj. top. p. — Za nadporočnika prov. častnika je imenovan poročnik Avgust Ferjančič; za rez. nadporočnike poročniki: Pavel Paulič, brzojav. polk; Ivan Križan, 5. lovski batalj.; dr. Franc Ogrin, 27. pešpolk; Emil Hajnšek, 27. pešpolk; Rudolf Tomšič, 11. lov. bat.; Ivan Kajbič, 17. pešpolk; Ernst vit. Lušin pl. Ebenreuth, brzoj. oddel.; Karel Kuhelj, 27. pešp.; Ferdinand Tomažič, dr. Ciril Premrl, 95. pešpolk; Pavel Zabltnik, 9. lov. bat.

— Maksimalna cena za petrolej na celem Kranjskem je c. kr. deželna vlada dne 26. decembra razveljavila vsled stalnega valovanja cen v trgovini na debelo.

— Denarne pošiljke za naše v Rusiji ujetje vojaške posreduje tudi »Nemška banka«.

Naslov: »Deutsche Bank« — Berlin. Treba je seveda navesti natančen naslov ujetega vojaka.

— Padel je na južnem bojišču inženir Anton Pavlin, brat c. kr. okrajnega nadzornika dr. Pavlina, doma iz Štandreža pri Gorici.

— Zločin v Zagrebu. Z včerajšnjim jutranjim vlakom se je pripeljala iz Budimpešte v Zagreb gostilničarka gospa Marija Kratenstein ter je odšla s kolodvora skozi Prilaz Gjure Deželica v vojašnico, kjer se nahaja njen sin, da ga obišče. Ko se je okoli pol šestih nahajala na vogalu Prilaza in Krajiške ulice, jo nenadoma zaustavi njej neznan vojak, zamahne z bajonetom, nji zada dve smrtonosni rani na čelu ter ji vzame zlato verižico in denarnico ter brez sledu izgine. Nesrečna žena se je zgrudila vsa obilita s krvjo na zemljo, kjer je ležala nezavestna. Člani »Rdečega križa« so bili obveščeni o tem nesrečnem slučaju ter so jo prepeljali v Rudolfovo vojašnico, od tam pa v bolnico usmljenih bratov, kjer se bori s smrtjo. Ta razbojniški napad je bil naznanjen vojaški in policijski oblasti kakor tudi državnemu pravdnistvu ter so storili vse, da najdejo zločinca. Dosedaj so bili vsi koraki brezuspešni, ker nesrečna gospa še ni prišla k zavesti ter ne more dati nobenih podatkov.

— Promocija. Dne 17. t. m. je na graškem vseučilišču promoviral gosp. Ciril Žižek doktorjem prava.

— Umrl je v Koprivnici na Hrvaškem okrajni zdravnik dr. Milivoj Javand.

— Poročil se je c. kr. poročnik v rezervi dr. Viktor Peterlin z gđno Elo Arko iz Ribnice.

— Prihod srbskih ujetnikov v Zagreb. Na državni kolodvor v Zagreb se je pripeljal v ponedeljek zvečer 200 srbskih ujetnikov. Med njimi se je nahajalo veliko število komitašev. Izgledali so slabo. Več je bilo gologlavih, a mnogi so bili zaviti v cunj. Ujetniki so bili v spremstvu vojaške straže odposlani v zapore vojaškega sodišča v Novi Vesi.

— Oddaja vojaških dobav. Maloobrotni interesitje se opozarjajo, da je prošnje za naročila za dobavo predmetov iz usnja in suknja ter za dobavo perila odnosno za tovrstno konfekcijska dela vlagati le pri c. kr. ministrstvu za javna dela. Opustiti pa je kot brezuspešno vlaganje takih prošenj, ki se tičejo dovolitve vojaških dobav vobče, kakor tudi prošenj za dobavo določenih drugih predmetov. To vse seveda ne velja za vlaganje ponudb za primer javnih dobavnih razpisov.

Ljubljanske novice.

Ij Zahvala 27. domobranskega pešpolka za božične darove. Prejeli smo naslednji dopis: »S posredovanjem gospoda stotnika Neubauerja, oziroma nadomestnega bataljona 27. domobranskega pešpolka temu polku na bojišče poslani darovi so dospeli na svoje mesto in so se razdelili.

Polk se v imenu vseh obdarovanih pri srčno zahvaljuje za bogate darove, ki so vsepovsod napravili veliko veselje. Da se domovina toplo spominja svojih sinov na bojnem polju, nam lajša težave in napore. Z odličnim spoštovanjem: Kutschera, polkovnik, polkovni poveljnik.

Ij Gosp. dr. Jure Adlešič, odvetniški kandidat v Ljubljani, je napravil odvetniški izpit pri nad sodišču v Gradcu.

Ij Zaročil se je c. kr. nadkomisar inž. V. Remec, ravnatelj zavoda za pospeševanje obrti, z gđno. Heleno Pollak, hčerko tovarnarja Karol Pollaka v Ljubljani.

Ij Na severnem bojišču je bil težko ranjen stotnik 27. dom. pp. Dobnik. Nekatera privatna poročila pravijo, da je podlegel ranam. — Ranjen je bil nadporočnik 27. dom. pp. Rud. Mayeritsch. — V roko je ranjen učitelj Kovač. — Pogrešajo jurista Pirkoviča. Domnevajo, da je ujet.

Ij Smrtna kosa. Umrli so: gospa Jedderta Gorjup, mati mestnega učitelja gosp. Gorjupa, stara 79 let. — Lastnica hotela »Pri slonu« gospa Josipina Gnesda roj. Prossinagg, stara 81 let. — Gospa Ana Abulner roj. Gradnik, mati nadoficijala Mestne hranilnice ljubljanske g. Fr. Abulnerja. — Gospa Heda Orehek, soproga zasebnega uradnika g. Fr. Orehka, sedaj pri vojaki v Ljubljani.

Ij Gremij trgovcev v Ljubljani opozarja vse svoje člane, ki pridejo v pošto glede izdelovanja in prodaje moke, peciva in slaščičarskega blaga, na številko 325. državnega zakonika, ki vsebuje ministrski odredbo z dne 28. novembra t. l. glede določitve najvišjih cen za žito in moko ter na državni zakonik št. 324. z ministrsko naredbo z dne 28. novembra 1914 glede izdelovanja in prodaje moke. Dne 7. decembra t. l. je izšel deželni zakonik z dne 7. t. m. z objavo c. kr. deželne vlade kranjske, ki določa najvišje cene za velike trgovine z žitom in moko. Citirani zakoni se dobe v vsaki knjigarni v Ljubljani.

Turčija v vojski.

TURŠKA URADNA VOJNA POROČILA.

Carigrad, 25. decembra. (Kor. ur.) Glavni stan objavlja naslednji komunik: Na kavkaški meji med Oltyjem in Idom so si naše čete priborile odločilno zmago. Bitka med neprestanimi našimi uspehi še traja. Doslej smo uplenili 6 topov in veliko množino streliva in materiala ter ujeli nad 1000 Rusov, med njimi enega polkovnika.

Neki angleški križar je včeraj pozikual udreti v Akabo, a ga je ogenj naših topov prisilil, da se je takoj umaknil, ne da bi bil napravil kako škodo.

Carigrad, 25. decembra. (Kor. ur.) Glavni stan objavlja naslednji komunik: Kot dopolnitev k včerajšnjemu poročilu smo prejeli od kavkaške armade naslednjo brzojavko:

Naše čete so vrgle sovražnika čez mejo nazaj. Spričo ofenzive naših glavnih sil so Rusi zapustili svoje postojanke pri Azab - Kalember - Ardošu ter so v neredu zbežali. Ta akcija otomanske armade tvori točen odgovor na ruska komunikeja z dne 17. in 20. decembra, v katerih se naznanja, da je morala turške armade strta in da so jo Rusi v nekem nočnem napadu premagali, v katerem da so ji prizadejali izgube.

Carigrad, 28. decembra. (Kor. ur.) Na kavkaški črti turške armade zmagovito prodirajo.

TURŠKO BRODOVJE NA DELU.

Carigrad, 28. decembra. (Kor. urad.) Po verjetnih poročilih se je vršil pomorski boj, o katerem piše uradno poročilo, pri Zungulduku. Poročilo pravi, da so Rusi potopili ladje in s tem hoteli zapreti vhod v pristanišče Zunguldak, ki je premogovna postaja. Hrabrosti turškega brodogradje se je zahvaliti, da se ruska namera ni posrečila. Tu splošno občudujejo spretnost in hrabrost turških častnikov in mornarjev, ki so sami začeli boj s tako številnim ruskim brodogradjem in potopili dve ve-

liki ruski ladji »Oleg« in »Athos«. Uradno poročilo je po celem Carigradu povzročilo veliko veselje.

Carigrad, 28. decembra. (Kor. ur.) Turški glavni stan objavlja naslednji komunik: Uradna ruska poročila iz Sebastopolja poročajo, da je bila turška križarka Hamidie pred Sebastopoljem zadeta od torpeda in težko poškodovana, da je sicer prišla v Carigrad, vendar je za delj časa nesposobna za boj.

Tu odgovor na to laž: V zadnjih dnevih je križarilo turško brodogradje — križarica »Hamidie« je bila poleg — po Crnem morju in se je vrnilo nepoškodovano. Ena turških bojnih ladij je srečala dne 24. t. m. rusko brodogradje, ki je šlo 17 ladij, in sicer pet oklopnih, dve križarici in 10 torpednih čolnov poleg več polagalcev min. Turška bojna ladja je napadla rusko brodogradje. Z uspehom je obstreljevala rusko oklopno križarico »Rossislav« in potopila polagalca min »Oleg« in »Athos«. Dva ruska častnika in 30 mornarjev je bilo rešenih in ujetih. Istočasno je drugi del turškega brodogradja z uspehom obstreljeval Batum. Zjutraj, dne 25. t. m. sta hoteli 2 turški ladji prisiliti rusko brodogradje, da bi se spustilo v boj. Ruske ladje so pa pobegnile v Sebastopolj.

BATUM PADEL?

Carigrad, 26. decembra. Tu krožijo vesti, da je Batum padel.

RENNENKAMPF — POVELJNIK V KAVKAZU.

Berolin, 24. decembra. Glasom popolnoma zanesljivih informacij kodanjskega dopisnika lista »Vossische Zeitung« se je Rennenkampfova afera na presenetljiv način izvozljala. General Rennenkampf vključ sporu z vrhovnim poveljnikom velikim knezom Nikolajem Nikolajevičem bil odstavljen, marveč je dobil vsled težavnega položaja v Kavkazu tam poveljniško mesto proti Turkom.

NOV EGIPTOVSKI KADI.

London, 24. decembra. (Kor. ur.) »Daily Telegraph« poroča iz Kaire: Egiptovski državni svet je sklenil odstaviti velikega kadija in na njegovo mesto imenovati egiptovskega kadija.

VSTAJA V MAROKU.

Rim, 28. decembra. V Maroku se vstaji zasedli Udšo in Rocho.

ŠPANSKO BRODOVJE V MAROKU.

Madrid, 28. decembra. (Kor. ur.) Špansko brodogradje je odposlano v Maroko, ker nemiri ogrožajo tudi špansko ozemlje.

Potiorek v Celovcu.

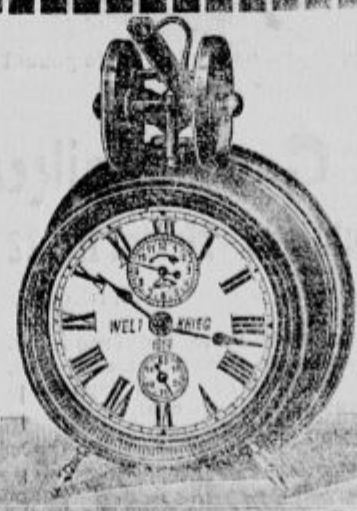
Dunaj, 28. decembra. Bivši poveljnik balkanskih čet vpokojeni feldcajgmajster Potiorek je odpotoval v Celovec.

Mednarodna mirovna konferenca v Kodanju.

Kodanj, 27. (Kor. ur.) Socialni demokratje raznih dežela sklicujejo 17. in 18. januarja v Kodanj mirovno konferenco. Časopise in obšinstvo je izključeno od konference. Konferenci sledi velik, javen demonstracijski shod za mir.

Nemci vznemirjajo Angleže z zrakoplovi.

London, 27. decembra. (Kor. ur.) Listi poročajo: Gosta megla in brezvetrno ozračje je nemškemu letalu tipa Albatros omogočilo, da je prvi božični praznik preletelo obrežne straže. Ko se je pri Sheernessu pričela megla redčiti, so zapazili letalo, ki je pa hitro izginilo. Zapazili so je zopet pri Gravesendu. Očividno je letelo proti Londonu. Pri Erithu so odrezala angleška letala nemško letalo in je gonila ob Temzi. Nemško letalo je letelo čez Essex nad morje; obstreljevali so je na več točkah, a nemško letalo je odgovarjalo na ogenj. Nemškemu letalcu se je končno posrečilo, da je ušlo v megli. Angleška letala so se vrnila nepoškodovana v svoje postaje.

Novi, vojni, spomin-

cenovnik

s koledarjem

tudi po pošti zastonj. Naročite ga takoj ali se oglasite osebno

F. Cuden, Ljubljana

nasproti frančiškanske cerkve.

V mrtvem Ypernu.

Luigi Barzini opisuje svoje vtise ob obisku Yperna, za katero mesto se že toliko časa bije ljut boj, tako-le:

Megleno sivi zimski dan. Na obzoru plavajo drevesa v megli, sredi stoje še v smrti veličastne razvaline Yperna liki sence zamorjene slame. »Ubogega Yperna več ne poznajo,« zakliče naš vodnik. Dolgo in žalostno gleda na staro, krasno mesto Flanderske; na to, kar je ostalo od mesta. Zrak v kratkih odmorih pretresa grmenje blizu stoječih topov. Dva dimasta oblaka, bela, izginjata na obzorju. Dve svetli luči se bliskate: vogal stolpa je hipoma izpremenjen v razvalino. Razdiralna sila ognja topov zadá mučenemu srcu Yperna zadnji popolni smrtni sunek. Cesta je prazna in zapuščena. Mesta in vasi za nami so polne vojakov, proviantnih kolon in raznih vozil. Do poplavljenega ozemlja se razteza vojaška mešanica. Za Blamentynghom, ki je od Yperna oddaljen štiri kilometre, se pričinja grozo napovedujoča tiho moderna bitka. Odmev grmenja topov in granat, ki se razletavajo, je edin glas in šum, katerega čuješ. To grmenje napravlja še strašnejši molk mesta in okolice. Molk strahu in smrtnega boja. Šum naših korakov na blatnem tlaku predmestja povzroča glasen odmev med prvimi, malimi hišicami. Nepoškodovana ni ostala niti ena; železna toča je vse obiskala, ranila in ohromila. Strehe so odkrite. V nebo štrli podstrešno tramovje. Sila eksplozij je zmetala na cesto razno šaro, ki nam zavira pot. Obstreljevanje še traja. Nemci streljajo na kolodvor, ki leži med predmestjem in mostom. Liki parno kladivo, tako natančno nadaljujejo topovi 10-5 centimeterske baterije obstreljevanje: dva strela, odmor, zopet dva strela, odmor. Čujemo, kako tulijo težke krogle nad mestom. Ko se bližajo, se ti zdi, da stokajo, nato razpočijo in razsujejo železno točo nad zidovjem in nad cestami. Tam, kjer so zadnje padle, ob cesti, leže trije ranjenci. Potrpežljivo čakajo pomoči. Uboji meščani so, ki so zlezli iz svojih lukenj, da si morebiti poiščejo košček kruha. Ne kličejo, ne izpregovore besedice, ne tožijo; njih oči le štrle v daljavo, češ, kdo jim pride na pomoč. Nevarnost ne nauči, da molčiš, da nočeš obrniti pozornosti nase. Če krogle neprestano padajo, vsakdo slutí, da preži nanj smrt.

Trije časnikarji hitimo drug za drugim proti slavnemu trgu, kjer so se še nedavno razprodajale najslavnejše slike. Naša pot n' ibila vedno lahka in lagodna. Ogibati se moramo lukenj, ki so jih napravile krogle, plaziti se moramo čez kupe šute in med brzovajnimi žicami. Kadar zatuli granata, obstanemo tako, kakor podobe treh kraljev na flamskih urah. Tako smo držali, kadar je počilo, kakor da bi nas bil kdo udaril po hrbtu, dvigujemo rame kvišku, krivimo hrbet in mislimo, da smo dovolj zavarovani; le neki pariški tovariš misli, da bo še bolj zavarovan, če ogrne plašč čez glavo.

Sredi ceste se razprostira mali gozd rdečih križev: množina svežih, novih grobov. Ko zavijemo v stransko cesto, nam prijezdita nasproti dva orožnika. Pozdravita nas in počasi odjezdita na svojih utrujenih kljusetih. Eden si zavezuje rano na desni roki, iz katere curlija še kri. Druga človeka med razvalinami ne vidimo. Stražita mesto proti tatovom. Zlo ne počiva, če je tudi vse tiho in mrtvo. Vojska ustvarja zločince in junake; v njej odkrije vsak človek svoj resnični, pravi in prvotni značaj.

Počasi utihne šklepetanje konjskih kopit. Zopet smo sami v strašnem molku zadavljenega mesta. V vsaki postranski ulici novi razgledi na kupe razvalin in na porušene hiše. Korakamo po dolgi ulici, ki vodi na trg. Brez besedi in ginjenji gledamo ostanke, ki pričajo o veličastnosti in o moči mesta. Zdi se nam, kakor da motimo slovesno skrivnost vzvišenega smrtnega boja. Zdi se nam, da stojimo v Benetkah na Markovem trgu, ki je zapuščen in v razvalu, in da prisostvujemo smrtnemu boju palače dožev. Življenje sedmih stoletij se razgrinja pred našimi očmi v tem žalostnem zimskem dnevu. Preluknjani s streli, z velikimi razpokami stoje pred nami kamniti velikani velike suknjarne, mestne hiše in katedrale sv. Martina. Opozarjamo drug drugega na posameznosti. Pozabimo celo skriviti hrbet pred granatami. 13. stoletje je tu gradilo ljubezni in češčenju bodočih rodov. Pravčasno pridemo, da še pihljaj magične sile čutimo. Svet še ni bil izobražen, ko je v Ypernu procvitala trgovina in industrija, svobodna občina, ki je preskrbljevala Evropi fino suknjo, platno, čipke, namenjene dvorjanom in vitežom. Bogati in resni ypernski trgovci z dolgiimi s hermelinom obrobjenimi oblekami so zgradili poslopja, ki so tvorila svetovni trg in sedež vlade. Ni se še porodil Dante, ko se je oziral Ypern nazaj na stoletno življenje in ko je katedrala sv. Martina čuvala nad mestom, ki jo čuva pastir svojo čredo.

izdaja konzorcij »Slovenca«.

OVČJO VOLNO

kupuje po najvišji ceni.

3345

V. Črnilc, Naklo pri Kranju.

Učenko

poštenih staršev, z dobrimi šolskimi spričevali, a ne pod 14 let staro, sprejme takoj in pod ugodnimi pogoji trgovska tvrdka J. Kušlan v Kranju, Gorenjsko. 3445 6

Slavnemu p. n. občinstvu priporočam svojo veliko zalogo 3300

brinja in vina

Cene po dogovoru.

Ivan Gržinič, Kum p. Roč, Istra.

V najem vzamem

mlin, žago in gostilno

eventuelno tudi samo mlin, samo gostilno in žago ne, v kakem dobrem prometnem kraju. Ponudbe na: Anton Skufca, Gorenja vas, pošta Zatičana, Dolenjsko. 3439 3

Služba

organista in cerkvenika

je oddati. Dohodki v biri in denarju. Ponudbe sprejema upravništvo »Slovenca« pod števil. 3441. 3441 3

Išče se takoj

strojnik

vajen dieselmotornega obrata in elektr. razsvetljave ter izkušen ključavničar. Ponudbe naj se naslovi na: Grand Hotel »Union« v Ljubljani. 3447 3

Za večjo trgovino v Ljubljani se išče

kontoristinja

z dobrimi spričevali. — Ponudbe na naslov Kontoristinja števil. 3412 na upravo »Slovenca«

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejme takoj A. Sušnik, trgovina s specerijo in železnino, Ljubljana, Zaloška cesta. 3456

Učenca

sprejme v trgovino mešanega blaga Franc Zorc, Trebnje, Dolenjsko.

Perl-kava

iz drobnih Soja-zrn, nadomestek za zrnato kavo 5 kg platnena vrečica K 5-50 po povzetju »Santosa« Kralj. Vinohrady 1573. Zastopniki se sprejme proti visoki proviziji.

Ovčjo volno

kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi

takoj

J. Grobelniku

Ljubljana - Mestni trg 22

nasproti lekarne Trnkoczy

Kupim vsako vrsto, tudi črno in ne-očiščeno po brezkonkurenčni ceni. Posebno pa se plača lepo belo oprano po najvišji ceni, ki se zanjo lahko nudi.

Žitna kava

v okusu in aromi kot bobova kava 5 kg platnena vrečica le K 4-50 franko po povzetju »Santosa«, Kralj. Vinohrady 1573. Izurjeni zastopniki se sprejmejo. 3459

Brez posebnega naznanila.

Žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom pretužno vest, da je naš ljubi, dobri in nepozabljeni soprog, oziroma oče, stari oče, prastari oče in tast, gospod

Josip Kobler

c. kr. sodni uradnik v pok.

danes dne 26. t. m. ob 10. uri dopoldne po kratki, mučni bolezni, prejemši sv. zakramente za umirajoče v starosti 72 let mirno preminul.

Pogreb dragega rajnika bo v ponedeljek dne 28. decembra ob 3. uri popoldne.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v cerkvi v Litiji.

V LITJI, 26. decembra 1914.

Josipina Kobler, soproga, Kristina Gregorčič, vdova c. kr. notarja, roj. Kobler, Ljudmila Buberl, roj. Kobler, Karol Kobler, c. kr. poštni nadoficijal, Mici Mahorčič, roj. Kobler, Pavel Kobler, c. kr. nadinženir tobačne režije, otroci. Mihael Baberi, vladni svetnik v p., Ignacij Mahorčič, c. kr. davčni upravitelj, zeta. Marija Kobler, roj. Lunz, snega. Vsi vnuki, vnukinje in pravnukinje.

Priporočam najtopleje

pleteno in vezeno volneno blago vsake vrste

ki je izdeljujejo najbolj zmožni tovarnarji, katerih

edino zastopstvo na tukajšnjem trgu imam.

Velespoštovanjem

C. J. HAMANN

Ustanovljeno 1866.

3376

Ljubljana.

Zahvala.

3455

Za vse blage dokaze tolažilnega sočutja, ki so nam došli ob priliki smrti našega iskreno ljubljenega brata, strica in svaka, blagorodnega gospoda

dr. Franca Munde

odvetnika, posestnika itd.

kakor tudi za krasne poklonjene vence in za čaščeče, mnogobrojno spremstvo pokojnika na zadnji poti izrekamo vsem našo najsrčnejšo zahvalo.

Posebno zahvalo pa izrekamo koncertnemu vodji glasbene matice g. M. Hubadu in vsem gg. pevcem za ginjaive žalostinke.

V Ljubljani, 24. decembra 1914.

Globookožalujoči vsi.

Mestni pogrebni zavod.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.